

Guia de
contractació pública social
a l'Ajuntament de Lleida

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

1. ANTECEDENTS	5
2. FONAMENTS LEGALS	7
3. METODOLOGIA	11
4. OBJECTIUS	19
5. CLAUSULAT SOCIAL	20
1. Clàusules d'estabilitat laboral i de qualitat en l'ocupació	20
2. Clàusules laborals de prevenció de riscos i salut laboral	24
3. Subcontractació	25
4. Clàusules per a la igualtat de gènere	29
5. Clàusules per la inserció laboral	32
6. Clàusules per a una contractació pública ètica	45
7. Clàusules per a la transparència fiscal	49
8. Clàusules per al foment de la petita i mitjana empresa (pime)	51
9. Clàusules ambientals generals	52
10. Clàusules alimentàries	57
11. Clàusules lingüístiques	60
12. Clàusules ètiques	61
13. Clàusula de confidencialitat	64
14. Clàusula d'accessibilitat	65
15. Altres mesures de foment de la contractació pública socialment responsable	67
16. Metodologia d'elaboració, d'implantació, d'avaluació i de revisió	71

1. ANTECEDENTS

En la sessió plenària de 26 de febrer de 2016 es va fer pública una declaració institucional de l'Ajuntament de Lleida per la contractació pública ètica i sostenible. En aquesta declaració es feia una especial referència en la defensa dels valors bàsics que emanen dels criteris ètics relatius al compliment de les convencions internacionals i els estàndards sobre condicions laborals, eliminació de discriminacions en matèria d'ocupació, lluita contra la explotació infantil, defensa de valors solidaris, reducció de la desigualtat social, inserció laboral, etc.

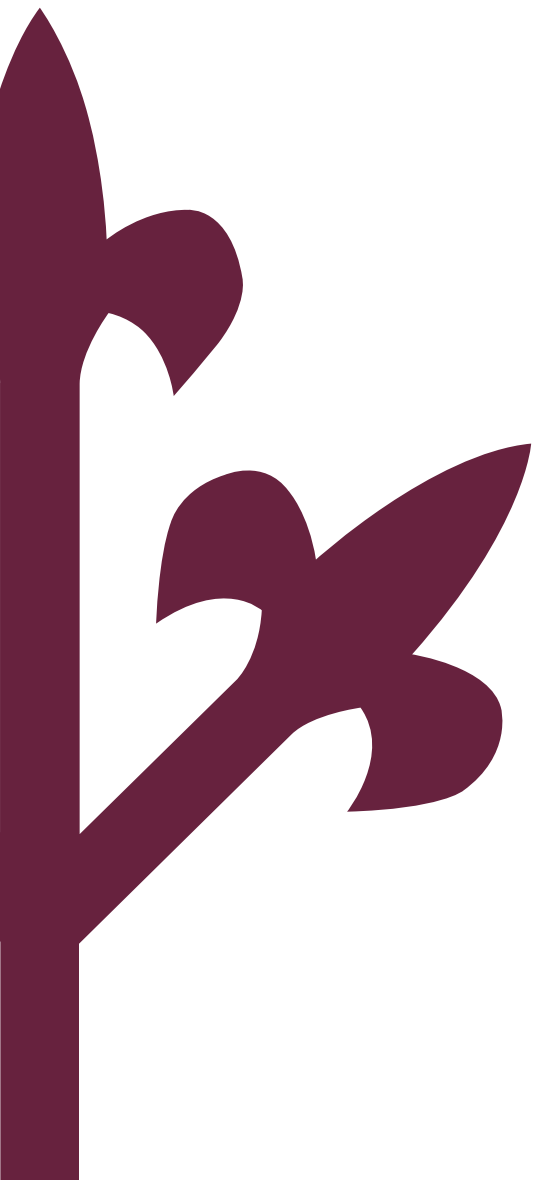
El Ple de 22 de juliol de 2016 va aprovar una proposta de resolució per adequar el Plec de Clàusules Administratives Generals de Contractació incloent aspectes ètics laborals igualtat de gènere, inclusió social i mediambientals. També s'acordava promoure la contractació per lots, augmentar els terminis de publicitat i presentació de propostes, fomentar el rol actiu de la Mesa de Contractació, introduir clàusules de lluita contra els paradisos fiscals i incloure clàusules de foment de compra de productes de proximitat, de baixa empremta de carboni o de producció ètica. També es va aprovar elaborar un Pla anual de contractació.

El Ple de 25 de novembre de 2016, va aprovar una moció per la redacció d'un document guia que defineixi la inclusió de les clàusules socials, pel foment de la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats, en la contra acció pública de l'Ajuntament de Lleida. El text de la part dispositiva d'aquesta moció era el següent:

"1r. Instar a l'Ajuntament de Lleida a desenvolupar un document guia, definitiu, seguint la tasca ja iniciada, que defineix com aplicar a la contractació pública, les clàusules socials pel foment de la inclusió laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats i altres col·lectius amb especial vulnerabilitat i risc d'exclusió social.

2n. Per aquesta tasca es crearà, en el termini no superior a un mes, una Comissió per a la contractació responsable, que reprenent les tasques desenvolupades en el mandat anterior, i basant-se en la proposta realitzada des de les entitats del tercer sector, tindrà com a funció l'estudi i definició de les clàusules socials susceptibles de ser incorporades en els plec de condicions de contractació de l'Ajuntament de Lleida, així com la reserva de certs contractes a centres especials de treball, empreses d'inserció i entitats sense afany de lucre que tinguin per finalitat la integració laboral i social de persones en risc d'exclusió social, i altres col·lectius d'especial vulnerabilitat.

Aquesta Comissió estarà formada per persones representants dels grups polítics, representants de les entitats del tercer sector, de les patronals i dels

sindicats, així com personal tècnic de l'Ajuntament.

Aquesta Comissió es reunirà un cop al mes, o sempre que sigui necessari, per tal de desenvolupar correctament la redacció consensuada del document.

3r. Els termes definits en aquesta guia seran d'obligat compliment i s'haurà d'incorporar als plec de contractació de tots els departaments de la Paeria així com del organismes i Fundacions a ella vinculats.

4t. S'estableix un termini no superior a 4 mesos, des de la creació de la comissió, per la redacció de l'esmentat document.

5è. Paral·lelament es crearà una Comissió de seguiment del correcte desenvolupament i compliment de les clàusules socials incorporades a la contractació pública.

Aquesta Comissió es crearà, no més tard d'un mes de l'aprovació de la moció, per tal de poder iniciar el seguiment del compliment de la contractació socialment responsable ja inclosa en l'actualitat a la contractació de l'Ajuntament.

La tasca d'aquesta Comissió es pot unificar amb el que s'exposa al Cartipàs de l'Ajuntament, pel qual s'estableix que trimestralment es donarà compte del compliment dels contractes establerts."

En compliment de l'acord plenari abans esmentat, mitjançant decret-alcaldia de 9 de maig de 2017, es va constituir la Comissió per a la Contractació Responsable, composta per representants electes dels diferents grups municipals, entitats del Tercer Sector, associacions patronals, sindicals i personal municipal.

En el Ple de data 28 de juliol de 2017, es va acordar l'aplicació del Codi per a la Contractació Pública socialment responsable en l'àmbit de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i el Sector Públic que en depèn, aprovat pel Govern de la Generalitat de Catalunya en data 20 de juny de 2017, en els processos contractuals impulsats per part dels serveis municipals, en tant la Comissió per a la Contractació Responsable fa els treballs per poder disposar d'una Guia pròpia de l'Ajuntament de Lleida.

En el Butlletí Oficial de l'Estat de data 9 de novembre de 2017 s'ha publicat la Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'Ordenament Jurídic Espanyol la Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. Aquesta Llei permet elaborar una guia de contractació que estigui adaptada al conjunt de normativa espanyola i comunitària.

El 26 d'octubre de 2017 es van presentar diferents experiències de l'Ajuntament de Lleida en matèria de responsabilitat social en contractació pública a la Fira Municipalia, dins la jornada "La responsabilitat social a les empreses privades i a la contractació pública: un camí a innovar", la qual va ser font d'inspiració a l'hora de l'elaboració originària de la present guia.

El 25 de gener de 2018 es va signar la renovació del Pacte social per la ciutadania fins l'any 2019 que inclou 97 propostes per millorar la qualitat de vida dels lleidatans i de les lleidatanes.

El pacte, impulsat per la Paeria i els sindicats CCOO i UGT, permet l'obtenció d'un salari social en el marc d'una societat més justa, a través de diferents eixos transversals que reverteixen en el benestar, la igualtat, l'ocupació, l'habitatge i els serveis a les persones.

2. FONAMENTS LEGALS

La contractació pública socialment responsable és un concepte en alça, impulsat per la Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE. A la consideració segona d'aquesta es destaca que la contractació pública té un paper clau a l'Estratègia Europa 2020, com un dels instruments basats en el mercat que han d'utilitzar-se per aconseguir un creixement intel·ligent, sostenible i integrador, garantint al mateix temps un ús més eficient dels fons públics. Així mateix, afegeix que s'ha d'incrementar l'eficiència de la despesa pública facilitant en particular la participació de les PIME en la contractació pública i permetent que els contractants la utilitzin millor en suport d'objectius socials comuns.

A més, l'article 18.2 de la Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE, estableix les bases d'una contractació pública socialment responsable i obliga els estats membres a prendre les mesures pertinents per a garantir que en l'execució de contractes públics els operadors econòmics compleixin les obligacions aplicables en matèria mediambiental, social o laboral establertes al dret de la Unió Europea, al dret nacional, als convenis col·lectius, a les disposicions de dret ambiental, social i laboral de l'Annex X i als convenis internacionals de la Directiva esmentada.

La contractació pública socialment responsable consisteix a integrar aspectes socials, ètics i ambientals en els processos i fases de la contractació pública. També implica que les decisions en matèria de contractació no consisteixin només a contractar un servei o adquirir un producte per a una utilitat concreta, sinó que tinguin en compte d'altres aspectes relacionats amb la manera i les condicions de producció, els materials utilitzats, les conseqüències de la producció o les condicions laborals de les persones treballadores. Amb la inclusió de clàusules socials en la contractació, no només es satisfà una necessitat, sinó que també es contribueix a assolir una determinada política pública. Conseqüentment, arribar a assolir una contractació pública socialment responsable ha de ser un repte i una obligació per a tots els operadors públics.

La nova Llei 9/2017, de 8 de novembre de Contractes del Sector Públic, per la qual es transposen a l'Ordenament Jurídic Espanyol la Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014 (en endavant, LCSP). Òbviament aquesta transposició incideix de manera especial en la contractació pública socialment responsable; en pot servir com a exemple les referències que fa en la seva exposició de motius, en el sentit següent:

“Se incluyen en los contratos públicos consideraciones de tipo social, medioambiental y de innovación y desarrollo. Estas consideraciones podrán incluirse tanto al diseñarse los criterios de adjudicación, como criterios cualitativos para evaluar la mejor relación calidad-precio, o como condiciones especiales de ejecución, si bien su introducción está supeditada a que se relacionen con el objeto del contrato a celebrar. En particular, en el caso de las condiciones especiales de ejecución, la Ley impone la obligación al órgano de contratación de establecer en el pliego al menos una de las condiciones especiales de ejecución de tipos medioambientales, sociales o relativos al empleo que se listan en el artículo 202.

En el ámbito medioambiental, se exigen certificados de gestión medioambiental a las empresas licitadoras, como condición de solvencia técnica, esto es, para acreditar la experiencia o el «buen hacer» de esa empresa en el ámbito de la protección del medio ambiente. Respecto de los temas sociales, se siguen regulando los contratos reservados a centros especiales de empleo o la posibilidad de reservar su ejecución en el marco de programas de empleo protegido, extendiéndose dicha reserva a las empresas de inserción y exigiéndoles a todas las entidades citadas que tengan en plantilla el porcentaje de trabajadores discapacitados que se establezca en su respectiva regulación. En el ámbito de la discapacidad, se recoge como causa de prohibición de contratar con las entidades del sector público el no cumplir el requisito de que al menos el 2 por ciento de los empleados de las empresas de 50 o más trabajadores sean trabajadores con discapacidad, cuestión ya adelantada mediante la modificación del hasta ahora vigente texto refundido de la Ley de Contratos del Sector Público por la Ley 40/2015, de 1 de octubre, del Régimen Jurídico del Sector Público.

Además, con el ánimo de favorecer el respeto hacia los derechos humanos, y en especial hacia los derechos laborales básicos de las personas trabajadoras y de los pequeños productores de países en vías de desarrollo, se introduce la posibilidad de que tanto los criterios de adjudicación como las condiciones especiales de ejecución incorporen aspectos sociales del proceso de producción y comercialización referidos a las obras, suministros o servicios que hayan de facilitarse con arreglo al contrato de que se trate, y en especial podrá exigirse que dicho proceso cumpla los principios de comercio justo que establece la Resolución del Parlamento Europeo sobre comercio justo y desarrollo (2005/2245(INI)) en su apartado 2.”

A més dels principis generals als que acabem de fer referència, que es veuen reflectits en els corresponents preceptes de la Llei, podem esmentar a títol exemplificatiu i sense caràcter d'exhaustivitat, la referència a altres articles d'aquesta norma com els següents:

- a) Article 1.1. Sobre la incorporació transversal i preceptiva de criteris socials i mediambientals
- b) Article 99. Objecte del contracte en el qual es preveu, entre altres coses, la divisió en lots
- c) Article 122.2. Sobre el contingut dels plecs de clàusules administratives particulars
- d) Articles 124 i següents. Sobre el contingut dels plecs de prescripcions tècniques particulars
- e) Article 145.2. Criteris d'adjudicació dels contractes
- f) Art. 147 Criteris socials de selecció en cas d'empat
- g) Article 201. Obligacions en matèria mediambiental, social o laboral
- h) Article 202. Condicions especials d'execució del contracte de caràcter social, ètic, mediambiental o d'altre ordre.
- i) Disposició Addicional 4a. Contractes reservats.
- j) Disposició Addicional 47a. Principis aplicables als contractes de concessions de serveis de l'annex IV i als contractes de serveis de caràcter social, sanitari o educatiu de l'annex IV.
- k) Disposició Addicional 48a. Reserva de determinats contractes de serveis socials, culturals, i de salut a determinades organitzacions.
- l) Disposició Addicional 50a. Paradisos fiscals.

Tot i que no és d'aplicació directa a les Corporacions Locals, la Llei 5/2017, del 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni, en el seu art. 159 incorpora també unes prescripcions en relació a la contractació socialment responsable que, de manera subsidiària, ens poden ser d'aplicació. L'esmentat article preveu:

[...]

2.2. El Govern, per mitjà de l'òrgan competent en matèria de contractació pública, ha de promoure, entre altres mesures, la introducció en els plec de clàusules de l'exigència d'una declaració responsable o bé la inclusió d'una clàusula ètica per tal que els licitadors, adjudicataris i subcontractistes, o llurs empreses filials o vinculades, es comprometin a complir rigorosament la legislació tributària, laboral i de seguretat social, i, específicament, a no fer operacions financeres contràries a la normativa tributària en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.

[...].

També cal destacar la necessitat d'aplicació directa d'altres normes sectorials en matèria de protecció de drets laborals, drets de les persones amb discapacitats, igualtat de gènere, transparència, protecció del medi ambient, etc. Així com l'actualització de la normativa, entre aquesta cal tenir en compte el "Real Decreto-ley 6/2019, de 1 de marzo, de medidas urgentes para garantía de la igualdad de trato y de oportunidades entre mujeres y hombres en el empleo y la ocupación" que estableix, entre altres, l'obligatorietat de tenir plans d'igualtat a les empreses de 50 o més persones treballadores."

Cal tenir present que fins i tot en amb caràcter previ a l'entrada en vigor de tot aquest recent conjunt normatiu, La Paeria ha anat incorporant diverses clàusules socials en els Plecs de Clàusules Administratives Particulars, referits als elements següents:

- a) Introducció en l'objecte del contracte la satisfacció de necessitats de caràcter social o d'integració de persones amb especials dificultats, com per exemple, en el contracte de manteniment i conservació de la jardineria urbana de la ciutat de Lleida 2011- 2013, o en el contracte de serveis de tecnologies de la informació i les comunicacions integrals, tendents a la gestió dels llocs de treball d'extrem a extrem, entre altres.
- b) Introducció de clàusules de contractació preferent de persones amb especials dificultats en el cas de necessitar contractar nou personal.
- c) Introducció de clàusules de contractació preferent a dones en situació de violència masclista.
- d) Exigència i/o valoració de productes de proximitat en el cas de subministraments, com per exemple, en el contracte de subministrament de lots de Nadal, en el contracte de serveis de menjador de les Escoles Bressols Municipals, etc.

- e) Establiment de clàusules d'estabilitat en l'ocupació i elaboració de plans de formació.
- f) Establiment de clàusules de la gestió de residus en contractes d'obra.
- g) Contractes reservats a Centres Especials de Treballs, com per exemple el Contracte de manteniment mobiliari urbà de la ciutat de Lleida, Contracte de manteniment de jardineria a la ciutat de Lleida, en diversos sectors, entre altres.

3. METODOLOGIA

La redacció d'una Guia de Contractació Socialment Responsable ha de tenir en especial consideració els diversos ítems procedimentals i conceptuals que configuren tot el procés de contractació. Des del seu inici (definició de l'objecte del contracte) fins a la seva finalització (comprovació del compliment de totes les clàusules socials incorporades).

Cadascuna d'aquestes fases té un contingut i unes limitacions o configuracions legals força diferenciades. Caldrà aportar en cadascuna d'elles els elements que puguin fer compatibles la seguretat jurídica i l'objectiu d'incorporar criteris socials, mediambientals, etc. en tot el procés de definició, selecció del contractista, execució del contracte i exigència de responsabilitats, si escau.

Aquests ítems els podem definir de la manera següent:

- a) Introducció en la definició de l'objecte del contracte dels criteris socials que l'Administració pretén complir de manera conjunta amb l'execució material de l'objecte principal (obra, servei, subministrament, etc.).
- b) Requisits de solvència que garanteixin les condicions mínimes per la prestació del contracte de manera socialment responsable.
- c) Condicions especials d'execució en matèria social que el contractista ha de complir i que venen predeterminades en els corresponents Plecs.
- d) Criteris d'adjudicació que afavoreixin que les empreses licitadores els puguin incloure en la seva oferta.
- e) Contractes reservats en el percentatge igual o superior al fixat per la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic.

1. Introducció de en la definició de l'objecte del contracte dels criteris socials que l'Administració pretén complir de manera conjunta amb l'execució material de l'objecte principal del contracte

Poden incorporar-se finalitats de contractació socialment responsable en la mateixa definició de l'objecte del contracte, afegint criteris socials o ambientals al contingut d'aquest, i addicionar consideracions de tipus social o ambiental a la prestació. Aquestes consideracions establertes en l'objecte han d'estar realment vinculades al subministrament, servei o obra que conforma l'objecte del contracte.

De fet, el propi article 1 de la nova LCSP ho recull, de manera expressa, en el seu apartat tercer, quan estableix que “en toda contratación pública se incorporaran de manera transversal y preceptiva criterios sociales y medioambientales siempre que guarde relación con el objeto del contrato, en la convicción de que su inclusión proporciona una mejor relación calidad-precio en la prestación contractual, así como una mayor y mejor eficiencia en la utilización de los fondos públicos. Igualmente se facilitará el acceso a la contratación pública de las pequeñas y medianas empresas, así como de las empresas de economía social”.

2. Requisits de solvència que garanteixin les condicions mínimes per la prestacions del contracte de manera socialment responsable

La incorporació de clàusules de contractació socialment responsable com a criteris de selecció de licitadors requereix que, per raó de la mateixa naturalesa del contracte, sigui necessari per a la correcta execució d'aquest que: o bé l'empresa adjudicatària tingui unes aptituds específiques i/o una experiència acreditada i uns coneixements tècnics concrets; o bé que el personal adscrit a l'execució del contracte tingui una experiència determinada o bé unes característiques específiques.

Aquests criteris han d'estar determinats a la legislació aplicable, estar vinculats a l'objecte del contracte i respectar els principis d'igualtat i proporcionalitat. Cal tenir present que els poders adjudicadors no poden exigir a les empreses licitadores que tinguin establerta una determinada política de responsabilitat social o ambiental corporativa (considerant 97 de la Directiva 2014/24/UE, del Parlament Europeu i del Consell, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública i per la qual es deroga la Directiva 2004/18/CE).

3. Condicions especials d'execució en matèria social que el contractista ha de complir i que venen predeterminades en els corresponents Plecs

Els poders adjudicadors poden establir condicions especials relatives a l'execució del contracte, sempre que estiguin vinculades a l'objecte del contracte i s'indiquin en la convocatòria de licitació o en els plecs de clàusules. Aquestes condicions poden incloure consideracions econòmiques o relacionades amb la innovació, consideracions de tipus ambiental, social o relatives a l'ocupació (art. 70 de la Directiva 2014/24/UE). Les clàusules d'execució detallen com ha de desenvolupar-se el contracte a la pràctica. Es poden incloure en les condicions d'execució d'un contracte aquells factors que estan vinculats amb el procés específic de producció, prestació o comerç de l'objecte de la licitació. Amb les condicions d'execució d'un contracte, els poders adjudicadors han d'establir els criteris de qualitat que més s'adeqüin a les necessitats d'aquest i avancap a la consecució d'objectius socials.

L'article 202 de la LCSP, regula les condicions especials d'execució del contracte de caràcter social, ètic, mediambiental o d'altre ordre, de la manera següent:

“Artículo 202. Condiciones especiales de ejecución del contrato de carácter social, ético, medioambiental o de otro orden.

1. Los órganos de contratación podrán establecer condiciones especiales en relación con la ejecución del contrato, siempre que estén vinculadas al objeto del contrato, en el sentido del artículo 145, no sean directa o indirectamente discriminatorias, sean compatibles con el derecho comunitario y se indiquen en el anuncio de licitación y en los pliegos.

En todo caso, será obligatorio el establecimiento en el pliego de cláusulas administrativas particulares de al menos una de las condiciones especiales de ejecución de entre las que enumera el apartado siguiente.

2. Estas condiciones de ejecución podrán referirse, en especial, a consideraciones económicas, relacionadas con la innovación, de tipo medioambiental o de tipo social.

En particular, se podrán establecer, entre otras, consideraciones de tipo medioambiental que persigan: la reducción de las emisiones de gases de efecto invernadero, contribuyéndose así a dar cumplimiento al objetivo que establece el artículo 88 de la Ley 2/2011, de 4 de marzo, de Economía Sostenible; el mantenimiento o mejora de los valores medioambientales que puedan verse afectados por la ejecución del contrato; una gestión más sostenible del agua; el fomento del uso de las energías renovables; la promoción del reciclado de productos y el uso de envases reutilizables; o el impulso de la entrega de

productos a granel y la producción ecológica.

Las consideraciones de tipo social o relativas al empleo, podrán introducirse, entre otras, con alguna de las siguientes finalidades: hacer efectivos los derechos reconocidos en la Convención de las Naciones Unidas sobre los derechos de las personas con discapacidad; contratar un número de personas con discapacidad superior al que exige la legislación nacional; promover el empleo de personas con especiales dificultades de inserción en el mercado laboral, en particular de las personas con discapacidad o en situación o riesgo de exclusión social a través de Empresas de Inserción; eliminar las desigualdades entre el hombre y la mujer en dicho mercado, favoreciendo la aplicación de medidas que fomenten la igualdad entre mujeres y hombres en el trabajo; favorecer la mayor participación de la mujer en el mercado laboral y la conciliación del trabajo y la vida familiar; combatir el paro, en particular el juvenil, el que afecta a las mujeres y el de larga duración; favorecer la formación en el lugar de trabajo; garantizar la seguridad y la protección de la salud en el lugar de trabajo y el cumplimiento de los convenios colectivos sectoriales y territoriales aplicables; medidas para prevenir la siniestralidad laboral; otras finalidades que se establezcan con referencia a la estrategia coordinada para el empleo, definida en el artículo 145 del Tratado de Funcionamiento de la Unión Europea; o garantizar el respeto a los derechos laborales básicos a lo largo de la cadena de producción mediante la exigencia del cumplimiento de las Convenciones fundamentales de la Organización Internacional del Trabajo, incluidas aquellas consideraciones que busquen favorecer a los pequeños productores de países en desarrollo, con los que se mantienen relaciones comerciales que les son favorables tales como el pago de un precio mínimo y una prima a los productores o una mayor transparencia y trazabilidad de toda la cadena comercial.

3. Los pliegos podrán establecer penalidades, conforme a lo previsto en el apartado 1 del artículo 192, para el caso de incumplimiento de estas condiciones especiales de ejecución, o atribuirles el carácter de obligaciones contractuales esenciales a los efectos señalados en la letra f) del artículo 211. Cuando el incumplimiento de estas condiciones no se tipifique como causa de resolución del contrato, el mismo podrá ser considerado en los pliegos, en los términos que se establezcan reglamentariamente, como infracción grave a los efectos establecidos en la letra c) del apartado 2 del artículo 71.

Todas las condiciones especiales de ejecución que formen parte del contrato serán exigidas igualmente a todos los subcontratistas que participen de la ejecución del mismo."

4. Criteris d'adjudicació que afavoreixen que les empreses licitadores els puguin incloure en la seva oferta

Es poden aplicar clàusules de contractació socialment responsable com a criteris d'adjudicació sempre que estiguin vinculades a l'objecte del contracte. Es poden aplicar en qualsevol de les fases del cicle de vida; han de ser específiques i objectivament quantificables; han d'estar establertes als plecs, i han de complir amb els principis fonamentals de la legislació estatal i europea vigent.

La Directiva 2014/24/UE en el seu article 67.3 considera que els criteris d'adjudicació estan vinculats a l'objecte del contracte públic quan es refereixin a les obres, subministraments o serveis que hagin de facilitar-se en virtut del contracte, en qualsevol dels aspectes i en qualsevol etapa del cicle de vida d'aquest, inclosos els factors que intervenen en un procés específic d'una altra etapa del seu cicle de vida, encara que aquests factors no formin part de la seva substància material.

Així mateix la Directiva en el seu considerant 97 estableix que "a fi d'aconseguir una integració més àmplia de les consideracions socials i mediambientals en els procediments de contractació, els poders adjudicadors han d'estar autoritzats a adoptar criteris d'adjudicació o condicions d'execució de contractes pel que fa a les obres, els subministraments o els serveis que s'hagin de facilitar en el marc d'un contracte públic en qualsevol dels aspectes i en qualsevol fase dels seus cicles de vida, des de l'extracció de matèries primeres per al producte fins a la fase de l'eliminació del producte, inclosos els factors que intervinguin en el procés específic de producció, prestació o comerç d'aquestes obres i les seves condicions, subministraments o serveis, o un procés específic en una fase ulterior del seu cicle de vida, fins i tot quan aquests factors no formin part de la seva substància material".

La LCSP, en el seu art. 145.2, en relació amb els criteris d'adjudicació dels contractes preveu que la millor relació qualitat-preu s'avaluarà de conformitat amb criteris econòmics i qualitatius. Sobre aquest extrem, segueix establint el que es transcriu literalment a continuació

Los criterios cualitativos que establezca el órgano de contratación para evaluar la mejor relación calidad-precio podrán incluir aspectos medioambientales o sociales, vinculados al objeto del contrato en la forma establecida en el apartado 6 de este artículo, que podrán ser, entre otros, los siguientes:

1.º La calidad, incluido el valor técnico, las características estéticas y funcionales, la accesibilidad, el diseño universal o diseño para todas las personas usuarias, las características sociales, medioambientales e innovadoras, y la

comercialización y sus condiciones;

Las características medioambientales podrán referirse, entre otras, a la reducción del nivel de emisión de gases de efecto invernadero; al empleo de medidas de ahorro y eficiencia energética y a la utilización de energía procedentes de fuentes renovables durante la ejecución del contrato; y al mantenimiento o mejora de los recursos naturales que puedan verse afectados por la ejecución del contrato.

Las características sociales del contrato se referirán, entre otras, a las siguientes finalidades: al fomento de la integración social de personas con discapacidad, personas desfavorecidas o miembros de grupos vulnerables entre las personas asignadas a la ejecución del contrato y, en general, la inserción sociolaboral de personas con discapacidad o en situación o riesgo de exclusión social; la subcontratación con Centros Especiales de Empleo o Empresas de Inserción; los planes de igualdad de género que se apliquen en la ejecución del contrato y, en general, la igualdad entre mujeres y hombres; el fomento de la contratación femenina; la conciliación de la vida laboral, personal y familiar; la mejora de las condiciones laborales y salariales; la estabilidad en el empleo; la contratación de un mayor número de personas para la ejecución del contrato; la formación y la protección de la salud y la seguridad en el trabajo; la aplicación de criterios éticos y de responsabilidad social a la prestación contractual; o los criterios referidos al suministro o a la utilización de productos basados en un comercio equitativo durante la ejecución del contrato”.

5. Contractes reservats en el percentatge igual o superior al fixat per la LCSP

Les empreses d'inserció són aquelles que tenen com a finalitat primordial la integració sociolaboral de persones en situació de greu risc d'exclusió social, mentre que els centres de treball tenen com a objectiu principal proporcionar als treballadors i treballadores amb discapacitat la realització d'un treball productiu i remunerat, adequat a les seves característiques personals i que en faciliti la integració laboral al mercat ordinari de treball. A més a més, la possibilitat de reservar contractes a centres especials de treball i a empreses d'inserció està prevista a la normativa vigent i a l'article 20 de la Directiva 2014/24/UE.

En aquest sentit, la Disposició Addicional 4a de la LCSP estableix en el seu paràgraf primer que

“mediante Acuerdo del Consejo de Ministros o del órgano competente en el ámbito de las Comunidades Autónomas y de las Entidades Locales, se fijarán porcentajes mínimos de reserva del derecho a participar en los procedimientos de adjudicación de determinados contratos o de determinados lotes de los mismos a Centros Especiales de Empleo de iniciativa social y a empresas de inserción reguladas respectivamente en el texto refundido de la Ley General de derechos de las personas con discapacidad y de su inclusión social, aprobada

mediante Real Decreto Legislativo 1/2013, de 29 de noviembre, y en la Ley 44/2007, de 13 de diciembre, para la regulación del régimen de las empresas de inserción que cumplan con los requisitos establecidos en dicha normativa para tener esta consideración o un porcentaje mínimo de reserva de la ejecución de estos contratos en el marco de programas de empleo protegido, a condición de que el porcentaje de trabajadores con discapacidad o en situación de exclusión social de los Centros Especiales de Empleo, de las empresas de inserción o de los programas sea el previsto en su normativa de referencia y, en todo caso, al menos del 30 por 100 (...)

3. En los procedimientos de contratación en los que se aplique la reserva que establece esta disposición adicional no procederá a la exigencia de la garantía definitiva a que se refiere el artículo 107 de esta Ley, salvo en los casos en los que el órgano de contratación, por motivos excepcionales, lo considere necesario y así lo justifique motivadamente en el expediente”

Per la seva part, la Disposició final 14a afegeix un quart apartat a l'article 43 del Reial Decret Legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, el qual s'encarrega d'establir el concepte del Centre Especial de Treball d'iniciativa social, els quals ho són aquells que, complint amb els requisits que s'estableixen en els apartats 1r i 2n de l'esmentat article 43 són promoguts i participats en més d'un 50 per cent, directa o indirectament, per una o varies entitats, ja siguin públiques o privades, que no tinguin ànim de lucre o que tinguin reconegut el seu caràcter social en els seus Estatuts, ja siguin associacions, fundacions, corporacions de dret públic, cooperatives d'iniciativa social o altres entitats d'economia social, així com també aquells la titularitat dels quals correspon a societats mercantils en les que la majoria del seu capital, ja sigui de forma directa o bé indirecta a través del concepte de societat dominant regulat en l'article 42 del Codi de Comerç, i sempre que en tots els casos en els seus Estatuts o en l'acord social s'obliguin a la reinversió íntegra dels seus beneficis per la creació d'oportunitats en el treball per a les persones amb discapacitat i la millora continua de la seva competitivitat i de la seva activitat d'economia social, tenint en tot cas la facultat d'optar per reinvertir-los en el propi centre especial de treball o en altres centres especials de treball d'iniciativa social.

A l'hora d'aplicar la reserva prevista per la Disposició Addicional 4a de la LCSP, es recomana optar per fer un contracte reservat a Centres Especials de Treballs o a Empreses d'Inserció, en funció del col·lectiu de persones a les que es destina la finalitat d'inserció laboral específica del contracte concret. A Catalunya l'Ordre de 12 de juny de 1992 (DOGC 1610 de 22 de juny de 1992) crea el Registre de Centres Especials de Treball de Catalunya. El Registre emet la certificació acreditativa de la condició de Centre Especial de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre amb raó social a Catalunya. La Direcció General d'Economia Social, el Tercer Sector, les Cooperatives i l'Autoempresa de la

Generalitat de Catalunya, certifica el número de treballadors i treballadores amb discapacitat contractades en un Centre Especial de Treball d'iniciativa social a una data determinada. En la mateixa certificació es pot sol·licitar incloure la informació relativa al número de treballadors i treballadores amb cada una de les diferents tipologies i graus de discapacitat, d'acord amb l'objecte del contracte públic concret, i la finalitat social que es vol aconseguir amb les clàusules socials.

En cas d'aplicar la reserva s'ha d'incloure a l'objecte del contracte l'objectiu social que es vol aconseguir, a més a més de l'objecte constitutiu del subministrament, obra o servei que es contracta. Juntament amb la reserva, es poden incorporar altres clàusules socials relatives a l'adjudicació, la solvència i l'execució, que afavoreixin la inserció laboral dels col·lectius específics per als qui es vol promoure la creació i manteniment de llocs de treball generats per l'activitat objecte del contracte. Tant la reserva de la Disposició Addicional 4a, com les demés clàusules socials relacionades, es poden aplicar a tots els tipus contractuals, en els seus diferents procediments i per qualsevol quantia.

Finalment, l'article 99.3 de la LCSP estableix que sempre que la naturalesa o l'objecte del contracte ho permetin, s'haurà de preveure la realització independent de cada una de les parts (del contracte) mitjançant la seva divisió en lots, havent-se de reservar lots de conformitat amb el que estableix la disposició addicional 4a (reserva para Centros Especiales de Empleo y/o Empresas de Inserción). I el mateix precepte, més endavant, concreta que es podrà reservar algun o alguns dels lots per a Centres Especials de Treball o per Empreses d'Inserció, o un percentatge mínim de reserva de la execució d'aquests contractes en el marc de programes de treball protegit, de conformitat amb l'establert en la Disposició addicional quarta.

Sobre aquest últim extrem, cal mencionar que la divisió en lots és preceptiva sempre i quan sigui tècnicament possible i econòmicament viable, per tal de fomentar l'accés als contractes públics de les petites i mitjanes empreses així com també dels Centres Especials de Treball i les Empreses d'Inserció. En aquest sentit, es marca com a línia directriu general que, en la mesura de les possibilitats tècniques i econòmiques, es contempli la possibilitat de reserva de lots per assolir els esmentats objectius. Més concretament, es determina que sempre que sigui possible, existeixi un o més lots reservats a petites i mitjanes empreses o, en el seu cas, a Centres Especials de Treball o Empreses d'Inserció. En aquest sentit es recomana que: 1) sempre que es pugui hi hagi un o més lots reservats a Centres Especials de Treball o Empreses d'Inserció; 2) igualment, sempre que sigui possible, es limiti el número de lots als que es pot presentar una mateixa empresa o entitat; i 3) que en la mesura de les possibilitats, es limiti el número de lots que es poden adjudicar a una única empresa o entitat.

4. OBJECTIUS

La Directiva 2014/24/UE recomana que els poders públics utilitzin la contractació per tal de donar suport als objectius socials comuns, per aconseguir una major transparència en la contractació pública i una millor relació qualitat-preu. Per tal d'aconseguir aquest darrer objectiu els òrgans de contractació han de vetllar per tal que els criteris d'adjudicació permetin obtenir obres, subministraments i serveis de gran qualitat, incloent aspectes qualitatius, mediambientals, socials i innovadors vinculats a l'objecte del contracte.

La declaració institucional i les mocions aprovades pel plenari de la Paeria, coincideixen a promoure una contractació pública socialment responsable. Es vol integrar en aquests processos aspectes socials, ètics i ambientals. La contractació ha de tenir en compte altres aspectes relacionats amb la manera i les condicions de producció, els materials utilitzats, les conseqüències de la producció o les condicions laborals de les persones treballadores. La inclusió de clàusules socials en la contractació suposa poder implementar polítiques públiques en el sentit més ampli del concepte, a més d'assolir l'objectiu primari d'execució d'obres, prestació de serveis o subministraments necessaris pel funcionament de l'administració municipal.

En aquest sentit, aquesta guia vol incloure actuacions positives en matèries tals com l'estabilitat laboral i de qualitat en l'ocupació, la igualtat de gènere, la inserció laboral i social, la contractació pública ètica, la transparència fiscal, el foment lingüístic, l'ètica, la confidencialitat, l'accessibilitat i altres mesures de foment de la contractació pública socialment responsable.

5. CLAUSULAT SOCIAL

Per a una contractació socialment responsable, els serveis tècnics utilitzaran els següents tipus de clàusules:

1. CLÀUSULES D'ESTABILITAT LABORAL I DE QUALITAT EN L'OCUPACIÓ

Per mitjà de la incorporació d'aquesta tipologia de clàusules als contractes, es pretén millorar la qualitat de l'ocupació que es genera mitjançant els contractes públics, fomentant aspectes com l'estabilitat laboral, salaris dignes, seguretat i salut laboral i conciliació de la vida personal, laboral i familiar, entre d'altres. Les clàusules d'estabilitat laboral i conciliació de la vida personal, laboral i familiar, entre d'altres. Les clàusules d'estabilitat laboral i qualitat en l'ocupació són de fàcil inclusió en gairebé la totalitat dels objectes contractuals, sempre que comportin l'adscripció de personal. Aquests criteris socials de foment de l'estabilitat laboral i qualitat en l'ocupació poden vincular-se a contractes amb aportació de recursos humans, i es poden incloure com a criteris d'adjudicació sempre que es vinculin a la qualitat de la prestació i, evidentment, a l'objecte contractual. D'aquesta manera, es pot valorar aquesta tipologia de clàusula com a criteri d'adjudicació si el foment d'aquests aspectes, com l'estabilitat laboral de les persones treballadores que executaran el contracte aporta una millor eficiència en la prestació del servei.

Models de clàusules:

Les clàusules recollides en els apartats següents s'han d'adaptar en tot cas al contracte concret, sense que n'hi hagi prou amb el seu trasllat pur i simple del text d'aquesta guia als plecs corresponents, atès que en moltes ocasions no es proposa un redactat de clàusula en sentit estricte, sinó una idea del que haurà de ser una clàusula concreta i la mera transcripció de la mateixa podria produir dificultats de comprensió.

A. Com a criteri d'adjudicació

Es valoraran fins un ... % sobre el total del barem aquelles empreses licitadores que es comprometin a executar el contracte sota criteris de qualitat laboral. A tal efecte, es valorarà, a títol merament exemplificatiu, alguna o algunes de les següents clàusules:

- a) L'adequació de les funcions a desenvolupar amb la titulació, l'experiència i la qualificació laboral.

- b) El nombre de persones adscrites a l'execució del contracte amb contracte laboral.
- c) La formació continua, així com els plans de reciclatge i la formació per a les persones que executaran el contracte, expressant a la proposta tècnica els continguts d'aquests.
- d) La contractació de dones en aquells sectors on es trobin subrepresentades segons les dades recollides per l'Institut Nacional d'Estadística.
- e) Considerant el nombre mínim de de persones treballadores i les categories professionals corresponents que s'estableixen en la clàusula ... del plec de prescripcions tècniques, es valorarà, com a garantia d'una execució més eficient del contracte que es licita, amb una ponderació màxima de ... punts, l'estabilitat laboral al si de l'empresa de les persones treballadores especificades en el PPT que executaran el contracte.
- f) L'empresa ha de declarar, respecte de cada persona, el nombre de dies treballats amb l'empresa amb la mateixa modalitat de contracte de treball indefinit en els darrers trenta-sis mesos anteriors a la data de finalització del termini de presentació de proposicions.
- g) L'empresa que, segons la informació que faciliti, sumi més dies amb contractació estable de les persones treballadores requerides com a mínim en el plec de prescripcions tècniques rebrà la màxima puntuació. El nombre mínim de dies a partir del qual s'atorgarà la puntuació és de ...
- h) Disposició i aplicació d'eines i metodologia per a la qualitat de vida i itineraris personalitzats d'inserció laboral: punts.
- i) Disposició i aplicació d'un Pla de Formació per als/les treballadors/es amb discapacitats amb especials dificultats: punts.
- j) Pla de Treball a realitzar a per a desenvolupar amb la màxima eficàcia les tasques encarregades indicant les possibilitats reals de disponibilitat immediata de personal per fer front a les necessitats de caràcter extraordinari.....fins a punts.
- k) Es valoraran fins un % sobre el total del barem aquelles empreses licitadores que es comprometin a executar el contracte sota criteris de qualitat laboral. A aquest efecte, es valorarà la formació continua, així com els plans de reciclatge i formació per a les persones que executaran el contracte, expressant a la proposta tècnica els continguts d'aquests.

- l) Ampliació de jornades laborals de les persones treballadores ocupades a temps parcial en l'execució del contracte. Considerant el nombre mínim de persones treballadores i les categories professionals corresponents que s'estableixen en la clàusula del plec de prescripcions tècniques, es valorarà, com a garantia d'una execució més eficient del contracte que es licita, amb una ponderació màxima de punts, l'ampliació de les jornades laborals de les persones treballadores especificades en el PPT que executaran el contracte.

B. Penalitats i altres clàusules relatives a incompliments

- a) Si el contractista vulnera l'obligació del compliment del conveni col·lectiu sectorial (nom del conveni) de forma greu i/o en reiterades ocasions, serà motiu de resolució del contracte i d'acord amb l'article 71 de la Llei 9/2017, incorrerà en els supòsits de prohibició de contractar amb l'administració.
- b) És d'obligat compliment per a l'empresa adjudicatària tant la retribució salarial als treballadors i treballadores que executin el contracte, com el respecte dels drets i obligacions derivades del conveni col·lectiu sectorial. En cas que l'empresa no compleixi, s'establiran penalitats a la mateixa d'acord amb l'article 192 LCSP.
- c) En cas que l'empresa vingués executant el contracte i no pogués justificar el retràs en el pagament dels salaris a la plantilla, s'establiran penalitats d'acord amb l'article 192. Si la situació es repetís de manera dolosa, l'òrgan de contractació procedirà a la resolució del contracte.

C. Com a condició especial d'execució

- a) L'adjudicatari assumirà, com a condició especial d'execució, l'obligació d'aplicar a la plantilla que executi el contracte les condicions de treball establertes per l'últim conveni col·lectiu sectorial vigent..... (identificar-ho per títol i codi de conveni) en què s'enquadri i desenvolupi la prestació contractual, sense perjudici de les millores que pugui establir.

En el cas de no existir un conveni aplicable al sector, l'òrgan de contractació podrà fixar en el plec unes condicions laborals mínimes aplicables.

- b) Que durant l'execució del contracte l'empresa adjudicatària estableixi mesures que afavoreixin la conciliació de la vida laboral

i la vida familiar de les persones que intervenen en l'execució del contracte, que poden ser: adequació d'horaris a horaris de les escoles, teletreball, suport econòmic per a sufragar despeses d'escoles infantils o centres d'atenció a persones dependents, etc.

Les mesures anteriors s'hauran d'acreditar documentalment mitjançant els acords als quals s'hagi pogut arribar amb els treballadors afectats.

- c) És condició d'execució que l'empresa adjudicatària organitzi formació professional en el lloc de treball que millori l'ocupació i l'adaptabilitat de les persones adscrites a l'execució del contracte i les seves capacitats i qualificació.
- d) La plantilla de personal de l'empresa adjudicatària que executarà el contracte no pot tenir un percentatge superior al ... % de treballador/es amb contracte a temps parcial.
- e) L'empresa adjudicatària està obligada a afavorir l'estabilitat d'ocupació, la igualtat d'oportunitats entre homes i dones i la integració social dels col·lectius més desfavorits, i ha de disposar dels mitjans humans propis per al desenvolupament de la prestació objecte del contracte.
- f) És condició especial d'execució del contracte, el Pla de sostenibilitat en l'ocupació i condicions laborals i de formació dels treballadors/es presentat per l'empresa adjudicatària en el sobre B.
- g) Que durant l'execució del contracte l'empresa adjudicatària estableixi mesures per la millora de les condicions de seguretat i salut laboral per sobre del compliment de la normativa, que seran comunicades al delegat/s de prevenció als efectes de vetllar pel seu compliment.
- h) És condició especial d'execució que l'empresa adjudicatària organitzi formació professional en el lloc de treball que millori l'ocupació i l'adaptabilitat de les persones adscrites a l'execució del contracte i les seves capacitats i qualificació.
- i) La formació d'equips de treball paritaris que incloguin treballadors en situació de vulnerabilitat o col·lectius amb dificultats per la inserció laboral: persones amb discapacitat, persones amb problemes de salut mental, persones migrades, persones del col·lectiu gitano, joves, persones aturades de llarga durada, persones del col·lectiu LGTBIQ+ i/o dones o altres col·lectius sempre i quan quedi acreditada la seva dificultat per a la inserció laboral i existeixi vinculació amb l'objecte del contracte.

2. CLÀUSULES LABORALS DE PREVENCIÓ DE RISCOS I SALUT LABORAL

A. Com a obligacions del contracte o condició especial d'execució

- a) En compliment del deure de protecció el contractista haurà de garantir la seguretat i salut dels treballadors al seu servei en tots els aspectes relacionats amb el seu treball.
- b) El contractista planificarà l'acció preventiva en la prestació del servei a partir d'una avaluació de riscos per a la salut i seguretat dels seus treballadors, tenint en compte la naturalesa de l'activitat i en relació amb aquelles que estiguin exposades a riscos especials. La mateixa avaluació haurà de realitzar-se amb ocasió de l'elecció d'equips de treball i de l'acondicionament dels llocs de treball, que hauran d'actualitzar-se quan canviïn les seves característiques i condicions.
- c) El contractista estarà obligat a presentar un Pla de Prevenció de Riscos Laborals que reculli la totalitat dels serveis a prestar. Aquest pla s'efectuarà de conformitat amb les disposicions de seguretat i salut que regulen la matèria i per a aquells treballs i serveis als quals pugui no existir regulació específica s'adaptaran a allò que es disposa per a treballs anàlegs o de similars característiques. El pla esmentat haurà de contenir, com a mínim, una memòria explicativa, amb descripció gràfica suficient per a la seva comprensió i aplicació.
- d) El contractista adoptarà, per a la prestació dels serveis objecte del contracte, les mesures necessàries amb la finalitat que els equips de treball siguin adequats per al treball que s'hagin de realitzar i convenientment adaptades a tal efecte, de forma que garanteixin la seguretat i salut dels treballadors que hagin d'utilitzar-les.
- e) El contractista haurà de proporcionar als seus treballadors i treballadores equips de protecció individual adequats per a la realització de les seves funcions i vetllar pel seu ús efectiu dels mateixos quan per la natura del treball sigui necessari.
- f) El contractista adoptarà les mesures adequades perquè els treballadors i les treballadores rebin totes les informacions necessàries en relació amb els riscos per a la seguretat i la salut dels treballadors en la prestació del servei tant aquelles que afectin l'empresa en el seu conjunt com cada tipus de lloc de treball o funció; Igualment, s'informarà els treballadors sobre les mesures i activitats de protecció i prevenció aplicable als riscos del servei i a les mesures a adoptar en situacions d'emergència.

- g) El contractista haurà de garantir que cada treballador i treballadora adscrit a la realització del servei objecte del contracte rebi una formació teòrica i pràctica, suficient i adequada, en matèria preventiva, tant en el moment de la contractació, qualsevol que sigui la duració o modalitat d'aquesta, com quan es produeixin canvis en les funcions que realitzin i s'introdueixin noves tecnologies o canvis d'equips de treball.
- h) El contractista haurà d'acreditar mitjançant certificació que els treballadors i les treballadores adscrits a l'execució del contracte hauran de rebre amb caràcter previ la formació necessària en matèria de prevenció de riscos laborals i utilització dels equips de treball.
- i) El contractista haurà de complir estrictament amb allò que disposa la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de Prevenció de Riscos Laborals i les seves disposicions de desenvolupament o complementàries i quantes d'altres normes, legals o convencionals, continguin prescripcions relatives a l'adopció de mesures preventives en l'àmbit dels serveis a prestar o susceptibles de produir-les.

3. SUBCONTRACTACIÓ

A. Com a criteri d'adjudicació

- a) La subcontractació amb centres especials d'ocupació, empreses d'inserció i entitats d'ocupació protegida, entitats sense ànim de lucre que desenvolupin programes d'ocupació protegida i tinguin per objectius la integració sociolaboral de persones en situació o risc d'exclusió social: es poden valorar fins amb ... % sobre el total de l'oferta, sempre que sigui en un percentatge superior a l'establert com a obligació en les condicions d'execució del contracte, els licitadors que es comprometin a subcontractar un percentatge del preu d'adjudicació del contracte a través d'empreses d'inserció i centres especials d'ocupació, sempre que sigui en un percentatge superior a l'establert com a obligació en les condicions d'execució del contracte.

B. Com a condició especial d'execució

- a) El contractista principal informarà periòdicament a l'òrgan licitador del compliment de la subcontracta de les condicions salarials i condicions generals de convenis col·lectius sectorials dels treballadors i treballadores adscrites a l'execució del servei.

- b) Qualsevol subcontractació dels serveis o treballs objecte del contracte haurà de respectar, com a mínim, i en tot moment, el nivell salarial i les condicions generals establertes en el conveni col·lectiu sectorial corresponent a l'àmbit d'activitat del treballador o treballadora adscrit al servei, sense perjudici que aquestes condicions puguin ser millorades en el conveni col·lectiu d'empresa que pugui resultar d'aplicació, o les condicions ad personam que corresponguin individualment als treballadors i treballadores.
- c) L'empresa contractista si decideix subcontractar part de les prestacions que conformen l'objecte del contracte ho haurà de fer amb empreses d'inserció, centres especials de treball o entitats sense ànim de lucre que treballin per a la integració de dones amb risc d'exclusió social, sempre que sigui possible per la naturalesa de les prestacions.
- d) Totes les condicions especials d'execució seran exigides igualment a tots els subcontractistes que participin en l'execució del contracte en aquella part que els correspongui, de conformitat amb l'article 202.4 de la LCSP.
- e) En cap cas l'empresa o empreses contractistes poden concertar-se l'execució parcial del contracte amb persones inhabilitades per contractar d'acord amb l'ordenament jurídic o incurses en alguna de les causes de prohibició de contractar previstes en l'article 71 de la LCSP.

C. Penalitats i altre clàusules relatives a incompliments

- a) La infracció de les condicions establertes en la clàusula relativa a la subcontractació de la part general dels presents plecs i en l'article 215 de la LCSP, així com la falta d'acreditació de l'aptitud de l'empresa subcontractista o de les circumstàncies determinants de la situació d'emergència o de les que fan urgent la subcontractació, té com a conseqüència, entre d'altres, i en funció de la repercussió en l'execució del contracte, la imposició a l'empresa contractista d'una penalitat de fins a un 50 per 100 de l'import del subcontracte.
- b) La infracció de les condicions establertes en aquesta clàusula i en l'article 215 de la LCSP per procedir a la subcontractació, així com la falta d'acreditació de l'aptitud de l'empresa subcontractista o de les circumstàncies determinants de la situació d'emergència o de les que fan urgent la subcontractació, té, entre d'altres, i en funció de la repercussió en l'execució del contracte, les conseqüències de caràcter alternatiu següents:

- La imposició a l'empresa contractista d'una penalitat de fins a un 50 per 100 de l'import del subcontracte.
- La resolució del contracte, sempre que es compleixin els requisits que estableix el segon paràgraf de l'article 211.1.f) de LCSP.

D. Altres clàusules relatives a subcontractació

- a) Les empreses licitadores han d'indicar en les seves ofertes la part del contracte que tinguin previst subcontractar, assenyalant el seu import i el nom o el perfil professional, definit per referència a les condicions de solvència professional o tècnica, dels subcontractistes a qui vagin a encomanar la seva realització. En aquest cas, la intenció de subscriure subcontractes s'ha d'indicar en el DEUC i s'ha de presentar un DEUC separat per cadascuna de les empreses que es té previst subcontractar.
- b) En el cas que les empreses contractistes vulguin subscriure contractes que no s'ajustin a allò indicat en l'oferta, aquests no es podran subscriure fins que transcorrin vint dies des que s'hagi cursat la notificació a l'òrgan de contractació i s'hagin aportat les justificacions a què es refereix el paràgraf següent, llevat que autoritzés expressament amb anterioritat o que es donés una situació justificada d'emergència o que exigís l'adopció de mesures urgents, excepte si l'Administració notifica dins d'aquest termini la seva oposició.
- c) L'empresa contractista ha de comunicar per escrit, després de l'adjudicació del contracte i, com a molt tard, quan iniciï la seva execució, a l'òrgan de contractació la intenció de subscriure subcontractes, indicant la part de la prestació que pretén subcontractar i la identitat, les dades de contacte i el representant o representants legals de l'empresa subcontractista, justificant suficientment l'aptitud d'aquesta per executar-la per referència als elements tècnics i humans de què disposa i a la seva experiència, i acreditant que no es troba incursa en prohibició de contractar.
- d) L'empresa contractista ha de notificar per escrit a l'òrgan de contractació qualsevol modificació que pateixi aquesta informació durant l'execució del contracte, i tota la informació necessària sobre els nous subcontractes. La subscripció de subcontractes està sotmesa al compliment dels requisits i circumstàncies regulades en l'article 215 de la LCSP.
- e) En els contractes d'obres, les empreses contractades o subcontractades per la principal estaran limitades i regulades pel

que estableix la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació al sector de la construcció.

- f) Les empreses subcontractistes i subministradores queden obligades només davant l'empresa contractista principal qui assumirà, per tant, la total responsabilitat de l'execució del contracte front a l'Administració, de conformitat amb aquest plec i amb els termes del contracte, inclòs el compliment de les obligacions en matèria mediambiental, social o laboral a què es refereix aquest plec. El coneixement que l'Administració tingui dels contractes subscrits o l'autorització que atorgui no alteren la responsabilitat exclusiva del contractista principal.
- g) Les empreses subcontractistes no tindran acció directa davant de l'Administració contractant per les obligacions concretes amb elles per l'empresa contractista, com a conseqüència de l'execució del contracte principal i dels subcontractes.
- h) L'empresa contractista ha d'informar a qui exerceix la representació de les persones treballadores de la subcontractació, d'acord amb la legislació laboral.
- i) El pagament a les empreses subcontractistes i a les empreses subministradores es regeix pel que disposen els articles 216 i 217 de la LCSP.
- j) Quan l'import de subcontractació sigui igual o superior al 30% del preu del contracte, l'Administració comprovarà el compliment estricte de pagament a les empreses subcontractistes i a les empreses subministradores per part de l'empresa contractista.
- k) A aquests efectes, l'empresa contractista haurà d'aportar, quan se li sol·liciti, relació detallada de les empreses subcontractistes o empreses subministradores amb especificació de les condicions relacionades amb el termini de pagament i haurà de presentar el justificant de compliment del pagament en termini.
- l) Sempre que es compleixin les condicions de establertes en l'article 215 de la Llei 9/2017, de contractes del sector públic, en virtut de la Disposició Addicional Cinquanta-unena de d'aquesta llei, es realitzaran pagaments directes als subcontractistes de conformitat amb la part proporcional encarregada per part del contractista i sobre la base de la informació proporcionada per aquest en virtut de l'art. 215.2 a) de la Llei 9/2017.

4. CLÀUSULES PER A LA IGUALTAT DE GÈNERE

Amb la incorporació d'aquesta tipologia de clàusules als contractes es pretén eliminar les desigualtats que encara existeixen entre homes i dones en el mercat laboral; erradicar possibles discriminacions o desigualtats per raó de sexe; impulsar una més ampla i millor ocupació laboral de les dones, especialment aquelles que tenen dificultats d'inserció laboral; facilitar la conciliació entre la vida familiar, personal i laboral entre dones i homes, i promoure la responsabilitat empresarial en matèria d'igualtat.

Són criteris que fomenten l'accés de les dones al mercat laboral en condicions d'igualtat, valorant empreses que superin el percentatge de contractació de dones en sectors on aquestes estiguin subrepresentades, valorant un percentatge determinat de dones a la plantilla, la presència equilibrada de les dones en llocs de responsabilitat, exigint plans de conciliació i de coresponsabilitat o altres tipus d'accions que puguin ser adequades per aconseguir els objectius esmentats.

Aquestes clàusules es poden utilitzar sempre que el contracte requereixi la utilització de recursos humans, com a criteri d'adjudicació o condició especial d'execució, han de constar al plec de clàusules i han de vincular-se a l'obtenció d'una millor qualitat en la prestació. La persona responsable del contracte ha d'assegurar el compliment efectiu d'aquestes mesures.

A. Com a objecte del contracte

- a) Constitueix l'objecte del contracte ... que incorpora accions positives per a l'ocupació de dones amb especials dificultats per a l'accés al treball. Exemples concrets d'objectes contractuals: dones víctimes de violència masclista, dones que encapçalen famílies monoparentals, dones aturades de llarga durada, dones amb discapacitat, dones desfavorides, dones membres de col·lectius vulnerables, dones amb situació de risc d'exclusió social, subcontractació amb centres especials d'ocupació o empreses d'inserció, entre altres.
- b) Constitueix l'objecte del contracte ... amb la incorporació de la perspectiva de gènere

B. Com a criteris de solvència tècnica

- a) Experiència i trajectòria acreditada de l'empresa en matèria d'igualtat entre homes i dones.
- b) Capacitació de l'equip tècnic en matèria d'igualtat entre dones i homes.

- c) Experiència i trajectòria acreditada de l'empresa en accions de formació i sensibilització a la seva plantilla en matèria d'igualtat efectiva entre dones i homes.
- d) Experiència i trajectòria acreditada en inclusió de la perspectiva de gènere en l'elaboració d'estudis i/o prestació de serveis.

C. Com a criteri d'adjudicació en el procediment obert

- a) S'atorgaran ... punts a les empreses que entre la seva plantilla hi hagin persones amb titulació, formació i capacitació de l'equip tècnic en material d'igualtat de dones i homes.
- b) S'atorgaran ... punts a les empreses que acreditin la seva experiència i trajectòria en accions formatives i de sensibilització a la seva plantilla en matèria d'igualtat efectiva entre dones i homes i en violències masclistes a la feina.
- c) S'atorgaran ... punts a les empreses que elaborin i facin difusió de codis de bones pràctiques, realització de campanyes informatives o accions de formació i establiment de procediments específics per a la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe.
- d) S'atorgaran ... punts a les empreses que registrin el protocol per a la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe a l'empresa, ja que aquest és obligatori per a totes les empreses però no es obligatori el seu registre.
- e) També es valorarà amb ... punts el seguiment continu i l'avaluació de registre retributiu, obligatori a totes les empreses, on es reflecteixi l'evolució de la disminució progressiva de la bretxa retributiva entre dones i homes.
- f) Es valorarà amb ... punts que l'empresa disposi d'una acreditació, certificat o reconeixement similar en matèria d'igualtat entre dones i homes, sempre i quan estigui atorgat per una institució pública.

La puntuació derivada dels criteris d'adjudicació anteriors s'hauran d'aplicar tenint en compte el criteri de proporcionalitat i de participació de les petites i mitjanes empreses en la contractació pública, per tal de no restringir indegudament la competència.

D. Com a condició especial d'execució

- a) L'empresa contractista, en l'elaboració i presentació de l'objecte del contracte, ha d'incorporar la perspectiva de gènere i evitar els elements de discriminació sexista en l'ús del llenguatge i de la imatge.

- b) Serà condició especial d'execució que totes les empreses tinguin elaborat i registrat amb caràcter voluntari un pla d'igualtat, és a dir, totes aquelles empreses que no estan obligades de conformitat amb el Reial Decret Llei 6/2019, d'1 de març de mesures urgents per a la garantia de la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en la feina i l'ocupació.

- c) Serà condició especial d'execució que les empreses tinguin elaborat i apliquin voluntàriament un pla d'igualtat efectiva de dones i homes.
- d) L'empresa haurà de contractar per a l'execució de la prestació almenys ... dones amb dificultats especials d'inserció.

A títol exemplificatiu, dones amb discapacitat, caps de famílies monoparentals, aturades de llarga durada o, entre altres, víctimes de violència masclista.

- e) L'empresa haurà de contractar per l'execució de la prestació ... dones en llocs de gerència, qualificats i/o de responsabilitat.
- f) L'empresa contractista, en totes les fases d'execució del contracte, des de l'elaboració i presentació de l'objecte del contracte fins a la finalització, ha d'incorporar la perspectiva de gènere i evitar els elements de discriminació sexista en l'ús del llenguatge i de la imatge. Així mateix la publicitat, imatges i documentació que generi han de fomentar valors d'igualtat, presència equilibrada de dones i homes, diversitat i pluralitat de rols i identitats de gènere.
- g) L'empresa contractista es compromet a contractar per a l'execució del contracte a dones en aquells grups professionals on estiguin subrepresentades.

E. Criteris de desempat

- a) Disposar d'una certificació o acreditació de l'administració pública en matèria d'igualtat entre dones i homes.
- b) Superar el percentatge de dones en el sector professional on les dones estan infrarepresentades, de conformitat amb les dades de l'Institut Nacional d'Estadística.
- c) L'empresa que tingui adscrites més persones amb una formació mínima acreditada de 150h en igualtat d'oportunitats entre dones i homes.
- d) L'empresa que tingui adscrites més persones amb una experiència mínima de 3 anys en treballs directament relacionats amb la igualtat de gènere.

5. CLÀUSULES PER LA INSERCIÓ LABORAL

Amb aquestes clàusules es pretén fomentar l'ocupació de les persones més desfavorides al mercat laboral, com són les persones amb discapacitat, les persones joves, les persones aturades de llarga durada, les persones transsexuals o altres col·lectius que es puguin considerar com a tal. Es poden incorporar bé establint que un percentatge de la plantilla que executarà el contracte siguin persones o col·lectius desfavorits pel mercat laboral, bé concretant quin número de persones i amb quin perfil l'empresa haurà de contractar per a executar el contracte.

Aquestes mesures es poden incloure al plec de clàusules, com a condició d'execució, en els contractes que requereixin la utilització de recursos humans, fixant que un número determinat de persones treballadores adscrites a l'execució del contracte estiguin incloses en algun dels col·lectius desfavorits del mercat laboral.

Així mateix, en aquells contractes que, per a l'execució, requereixin la contractació de nou personal, es pot establir al plec de clàusules que un número determinat de les noves contractacions adscrites a l'execució del contracte estiguin dins d'aquests col·lectius.

En aquesta tipologia de clàusules, també s'inclouen les clàusules inclusives de persones amb discapacitat amb un risc d'exclusió més alt. L'objectiu d'aquestes clàusules és crear més i millors oportunitats de treball per a les persones amb grans discapacitats, a través del foment d'una contractació pública inclusiva. Les persones amb discapacitat amb un risc d'exclusió social més alt pateixen nivells molt superiors d'atur i desocupació i suporten una greu discriminació.

També es poden incorporar, en l'execució del contracte, clàusules socials d'integració de persones amb discapacitat amb un risc d'exclusió més alt, orientades a la contractació amb centres especials de treball, les quals prioritzen la incorporació laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats.

Es valorarà que l'empresa tingui un compromís explícit de no discriminació a la diversitat sexual i de gènere, respectant, tant en la contractació com en el tracte a la persona, la seva orientació sexual, identitat de gènere i/o expressió de gènere.

Els contractes reservats i les clàusules socials relatives a la inserció laboral de les persones amb discapacitat i/o amb risc d'exclusió social.

En aplicar la reserva prevista per la Disposició Addicional 4a de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic, es recomana optar per fer

un contracte reservat a Centres Especials de Treball o a Empreses d'Inserció, en funció del col·lectiu de persones a les qui es destina la finalitat d'inserció laboral específica del contracte concret. En reservar un contracte cal incloure a l'objecte del contracte l'objectiu social que es vol aconseguir amb el subministrament, obra o servei que es contracta.

Juntament amb la reserva, es poden incorporar altres clàusules socials relatives a l'adjudicació, la solvència i l'execució del contracte, que afavoreixin la inserció laboral dels col·lectius específics per als qui es vol promoure la creació i manteniment de llocs de treball generals per l'activitat objecte del contracte.

En cas de que no s'apliqui la reserva per Centres Especials de Treball o Empreses d'Inserció es pot preveure com a requisit d'adjudicació i/o com a condició d'execució la subcontractació en benefici d'aquestes organitzacions socials sense ànim de lucre.

A. Com a objecte del contracte

Model 1. Objecte del contracte

- a) És objecte d'aquest contracte l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats d'inclusió laboral, mitjançant la contractació de (Exemples: la conservació, manteniment i neteja de parcs i zones enjardinades; la neteja; el manteniment de mobiliari urbà; la gestió documental; etc.) reservada a un Centre Especial de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, d'acord amb el previst per la Disposició addicional quarta de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.
- b) És objecte d'aquest contracte la contractació de (Exemples: la conservació, manteniment i neteja de parcs i zones enjardinades; la neteja; el manteniment de mobiliari urbà; la gestió documental; etc.), mitjançant l'ocupació de persones amb discapacitat amb especials dificultats per a la inserció laboral, amb reserva a un Centre Especial de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, d'acord amb el previst per la Disposició addicional quarta de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

Als efectes de l'objecte relatiu a la inserció laboral de persones amb discapacitat, es consideren persones amb discapacitat amb especials dificultats les persones pertanyent a un dels següents grups: a) Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%. b) Persones

amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%.

B. Adjudicació

Model 2. Clàusula de reserva per Centre Especial de Treball d'iniciativa social

X.1. El present contracte s'adjudicarà a un Centre Especial de Treball d'iniciativa social, de conformitat amb la reserva prevista per la Disposició Addicional Quarta de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic.

X.2 Podran prendre part en aquest procediment de contractació els Centres Especials de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, segons els defineix la Disposició final catorzena de la Llei 9/2017 de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, que acreditin que compleixen amb els requisits següents:

- a) Comptar amb una plantilla integrada per un mínim de 70% de treballadors/es amb discapacitat, dels quals un mínim d'un ... % han de ser persones amb discapacitat amb especials dificultats, que són les que s'integrin en algun dels següents grups:
 - Persones amb paràlisi cerebral, persones amb trastorn mental o persones amb discapacitat intel·lectual, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 33%.
 - Persones amb discapacitat física o sensorial, amb un grau de discapacitat reconegut igual o superior al 65%.
- b) Tenir la forma jurídica d'associació, fundació o cooperativa de treball associat, d'iniciativa social i sense ànim de lucre o altra forma jurídica de l'economia social o de dret públic. O ser una entitat de segon nivell, o una societat, constituïda i participada en més d'un ... % per associacions, fundacions o cooperatives de treball associat, d'iniciativa social i sense ànim de lucre, o altres entitats de l'economia social o de dret públic.

X.3 Amb la finalitat d'acreditar els anteriors requisits s'haurà d'aportar, amb caràcter general, la documentació següent que estigui degudament actualitzada:

- a) Certificat de la seva inscripció en qualsevol dels registres de Centre Especial de Treball Autònomic a què es refereix el RD 2273/1985, acompanyat d'una declaració de la seva vigència.

- b) Certificat acreditatiu de que el 70%, o més, dels seus treballadors i treballadores són persones amb discapacitat i de que dels mateixos, com a mínim el ... % són persones amb una discapacitat amb especials dificultats per a la inserció laboral, per trobar-se en un dels col·lectius als quals es refereix aquesta mateixa clàusula en l'apartat 2.a.

X.4 Per tal d'acreditar els anteriors requisits, s'haurà d'aportar, amb caràcter específic segons la forma jurídica del Centre Especial de Treball, la següent documentació:

- a) Per als Centres Especials de Treball d'iniciativa social, amb forma jurídica sense ànim de lucre:
 - Certificat de la seva inscripció al registre corresponent com a associació, fundació o cooperativa d'iniciativa social i sense ànim de lucre, o altra forma jurídica d'iniciativa social o de dret públic.
 - Estatuts socials vigents inscrits al registre corresponent, acreditatius de la condició d'entitat sense ànim de lucre, i també, de la funció social per a la inserció de persones amb discapacitat.
- b) Per als Centres Especials de Treball amb forma jurídica mercantil:
 - Escritura de la constitució de la societat, inscrita al Registre Mercantil corresponent.
 - Llibre de socis actualitzat, on s'acrediti que més del 50% de les persones jurídiques propietàries de la societat són organitzacions sense ànim de lucre.
 - CIF o NIF de les persones físiques o jurídiques titulars del Centre Especial de Treball, propietàries de la societat.
 - Estatuts socials vigents, inscrits al registre mercantil corresponent, on hi consti com a objecte social la funció social per a la inserció de persones amb discapacitat o alguna altra de naturalesa similar.
 - Comptes anuals dels darrers 3 últims exercicis, dipositats al Registre Mercantil corresponent, on hi consti la reinversió del resultat econòmic positiu, si és el cas, en la funció social d'inserció de persones amb discapacitat o alguna altra de naturalesa similar.
 - Còpia del model 200 de l'Impost de Societats dels tres últims exercicis, declarant la inexistència o el no repartiment de beneficis (casella 00656).

C. Solvència

Model 3. Acreditació de la solvència tècnica relativa a la inserció laboral de persones amb discapacitat.

S'haurà d'acreditar la disposició d'Equips Multidisciplinaris de Suport (EMS) o Unitats de Suport de l'Activitat Professional (USAP), segons la nomenclatura oficial que correspongui, enteses com els equips multi professionals emmarcats dins dels serveis d'ajustament personal i social dels Centres Especials de Treball, per al suport a les persones treballadores amb discapacitat, en el lloc de treball i en el procés cap a la inserció laboral a l'empresa ordinària. L'acreditació es farà mitjançant declaració responsable de la composició de l'Equip Multidisciplinari de Suport (EMS), o Unitat de Suport de l'Activitat Professional (USAP), i aportant la resolució administrativa vigent, que atorga als Centres Especials de Treball el finançament públic per aquest servei social de suport per al treball”.

S'haurà d'acreditar també la deguda experiència, coneixements, i mitjans tècnics i humans de la organització per afavorir l'ocupació i activitat laboral de persones amb discapacitat amb especials dificultats per a la inclusió laboral.

I, en concret, en relació amb l'acreditació dels mitjans tècnics, caldrà acreditar la disposició i aplicació d'eines i metodologies per a la qualitat de vida, itineraris personalitzats d'inclusió laboral i pla de formació anual per als/les treballadors/es amb discapacitat.

L'acreditació dels requisits de solvència tècnica es farà mitjançant l'aportació de la documentació següent:

- Document del Departament de Treball Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya acreditatiu de que disposa de serveis d'Unitat de Suport de l'Activitat Professional (USAP i/o altres similars, per al suport de la persona en el lloc de treball i la adequació del mateix).
- Document acreditatiu de figurar inscrit al Registre corresponent com a servei social de suport a la integració laboral (SSIL), o altre servei social amb finalitats anàlogues.
- Declaració responsable de la relació de professionals adscrits als diferents serveis de suport per a la inserció laboral de les persones amb discapacitat, indicant funció que realitzen, i adjuntant els seus currículums professionals acreditatius de l'experiència.
- Declaració responsable de la disposició i aplicació d'eines i

metodologies per a la qualitat de vida, la disposició d'itineraris personalitzats d'inclusió laboral i la disposició d'un pla de formació per als/les treballadors/es amb discapacitat. Adjuntant a la mateixa una còpia dels documents tipus acreditatius de la metodologia, els itineraris d'inclusió, i el pla de formació anual per persones amb discapacitat.”

D. Execució

Model 4. Clàusula de contractació de persones amb discapacitat per dur a terme l'activitat concreta objecte del contracte

Aportar acreditació de que en l'execució del servei objecte del contracte hi treballaran, la totalitat de les hores corresponents a la jornada aplicable pel conveni col·lectiu del sector corresponent, treballadors i treballadores amb discapacitat intel·lectual o amb trastorn mental que representin un mínim del 25 % del total de la plantilla dedicada a l'execució directa del servei objecte del contracte. El percentatge de contractació de persones amb discapacitat intel·lectual o trastorn mental acreditat es recollirà al contracte. L'Ajuntament de Lleida farà el seguiment del compliment d'aquesta obligació durant el termini de vigència del contracte. L'incompliment d'aquesta obligació serà causa de resolució.

Model 5. Clàusula de Resolució en cas d'incompliment dels requisits que garanteixen la inserció laboral de persones amb discapacitat

Constitueixen causes de resolució del contracte les establertes a la Llei de Contractes del Sector Públic. En particular, constitueix causa de resolució del contracte qualsevol incompliment de les condicions especials d'adjudicació, solvència i execució previstes en aquests plecs, relatives a la inserció laboral de persones amb discapacitat, que es recolliran en el contracte corresponent.

Model 6. Clàusula de subcontractació

En cas de subcontractació, l'empresa o empreses adjudicatàries han de subcontractar la prestació accessòria relativa a (descripció de la part del contracte que pot ser objecte de subcontractació) amb un Centre Especial de Treball d'iniciativa social i sense ànim de lucre, inscrit en el corresponent registre del Departament competent en la matèria.

L'acreditació de la subcontractació amb un Centre Especial de Treball, d'iniciativa social i sense ànim de lucre, serà necessària com a requisit

d'adjudicació i s'efectuarà mitjançant l'aportació del precontracte o carta de compromís, signat amb el centre especial de treball, on hi consti la referència al present concurs i l'objecte de la subcontractació. A més a més, també s'haurà d'aportar la següent documentació:

- Certificat de la seva inscripció en qualsevol dels registres de Centre Especial de Treball Autònomic a què es refereix el RD 2273/1985, acompanyat d'una declaració de la seva vigència.
- CIF, escriptura pública de constitució i estatuts vigents registrats al registre corresponent.

E. Altres models de clàusules

a) En els contractes reservats:

Clàusula aplicable en cas de contracte reservat a Empreses d'Inserció

- Constitueix un requisit, per a poder participar en la licitació, acreditar solvència tècnica específica (experiència, mitjans personals o materials, entre d'altres) en matèria d'inserció sociolaboral de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, que estiguin desocupades i que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius destinataris de la inserció sociolaboral de conformitat amb l'article 2 de la Llei 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral

Clàusula aplicable en cas de contracte reservat a Empreses d'Inserció:

- Constitueix un requisit de solvència que les empreses licitadores, en el moment d'acreditar la solvència tècnica, tinguin a la plantilla, amb més de tres mesos d'antiguitat i a jornada completa o l'equivalent en jornades parcials, un mínim d'un ...% de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, o que en el moment de contractar-les estiguessin desocupades, i que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius destinataris de la inserció sociolaboral segons la Llei 27/2002, de 20 de desembre, sobre mesures legislatives per a regular les empreses d'inserció sociolaboral.

b) Com a criteri d'adjudicació en general:

- S'atorgaran ... punts a les empreses licitadores que aportin a l'execució del contracte un mínim d'un ... % de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, que estiguin desocupades i que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius destinataris de la inserció i persones amb discapacitat intel·lectual que requereixin treball en suport
- En el cas de ser necessàries noves contractacions per executar el contracte, l'empresa adjudicatària contractarà a un ... % de la plantilla o a un nombre ... de persones amb dificultat d'inserció laboral
- Es puntuarà amb ... punts a l'empresa que ofereixi major adscripció de personal pertanyent als col·lectius relacionats i a la resta proporcionalment d'acord amb la següent fórmula:

$$P = XX \times OF/OM$$

On

P = Puntuació de l'oferta que es valora OF = Oferta a valorar

OM = Major oferta presentada

Per a la valoració d'aquest apartat, es tindrà en compte que les empreses licitadores acreditin tenir en plantilla determinades persones, destinades a l'execució del contracte i, en concret, a l'elaboració dels menjars; amb més de ... mesos d'antiguitat i a jornada completa o l'equivalent en jornades parcials, que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents:

- Persones amb discapacitat física, psíquica, sensorial, pluridiscapacitat o amb trastorn mental.
- Persones amb problemes de salut mental.
- Persones destinatàries de la renda garantida de ciutadania i/o l'ingrés mínim vital.
- Persones que no puguin accedir a la renda garantida de ciutadania, perquè no compleixen els requisits establerts per l'article 7.1 de la Llei 14/2017, de 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.
- Joves majors de setze anys i menors de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.

- Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.
- Interns de centres penitenciaris la situació dels quals els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones ex recluses.
- Persones que no puguin accedir a la renda garantida de ciutadania, però que es trobin, segons informe dels serveis socials competents, en situació de risc d'exclusió social.
- Persones aturades de llarga durada més grans de quaranta-cinc anys.
- Dones amb especials dificultats d'inserció laboral: dones que encapçalen famílies monoparentals, dones amb discapacitats, aturades de llarga durada, o qualsevol altres de naturalesa similar.
- Dones víctimes de violència masclista.

Les empreses licitadores hauran d'aportar la documentació acreditativa corresponent en relació a les persones contractades i que estiguin incloses en algun dels col·lectius abans esmentats.

- Es valorarà amb fins a ... punts a la persona licitadora que es compromet a emprar per a l'execució del contracte a un major percentatge de persones en risc d'exclusió social de forma indefinida sempre que superi el percentatge mínim establert com a condició especial d'execució.

La resta de persones licitadores obtindran una puntuació decreixent i proporcional, d'acord amb la següent fórmula:

$$P = (PPE / PMO) \times \dots \text{ (número màxim de punts)}$$

Resultant: P (Puntuació obtinguda) = PPE (percentatge de persones en risc d'exclusió social que es compromet a contractar la persona licitadora) / PMO (percentatge de persones en risc d'exclusió social contingut en la millor oferta de les persones licitadores).

- Inserció laboral, 8 punts. La contractació de persones amb dificultats particulars d'inserció al mercat laboral, per sobre del percentatge assenyalat com a condició especial d'execució (per exemple 5%):

- Del 5,01% al 8%, 1 punt.
- Del 8,01% al 11%, 2 punts.
- Del 11,01% al 15%, 4 punts.
- Del 16,01% al 20%, 6 punts.
- Més del 20%, 8 punts.

- S'atorgaran ... punts a les empreses licitadores que aportin a l'execució del contracte un mínim d'un ... % de persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, que estiguin desocupades i que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius destinataris de la inserció.
- Es valoraran amb ... punts les noves contractacions de persones adscrites a l'execució del contracte entre col·lectius amb particulars dificultats d'inserció en el mercat laboral que estiguin inclosos en algun dels col·lectius destinataris de la inserció que representin, si escau, una millora respecte de les establertes al plec.

c) Com a condició d'execució en general

- En el cas de ser necessàries noves contractacions per a executar el contracte, l'empresa adjudicatària contractarà a un ... % de la plantilla o a un nombre ... de persones amb discapacitat.
- Es pot complementar la clàusula anterior amb la següent previsió: "En aquestes noves contractacions, es contractarà un mínim del ... % de persones del sexe menys representat en el sector d'activitat de l'empresa"
- És condició especial d'execució que l'empresa adjudicatària, en els supòsits de noves contractacions que es produeixin durant l'execució del contracte, es compromet a incorporar almenys un ... % de persones a l'atur, prioritzant les que tenen algun tipus de discapacitat o pertanyen a col·lectius desfavorits amb dificultats a l'accés al món laboral o amb risc d'exclusió social.
- Es pot complementar la clàusula anterior amb la següent previsió: "En aquestes noves contractacions, es contractarà un mínim del XX% de persones del sexe menys representat en el sector d'activitat de l'empresa"

- L'empresa adjudicatària, en cas de necessitat de nova contractació de personal per a l'execució del contracte, ha de reservar almenys un dels llocs de treball de nova contractació adscrits a l'execució del contracte, a jornada completa, perquè sigui ocupat per persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, o persones amb discapacitat, que estiguin desocupades i tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari i que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents:
 - Persones destinatàries de la renda garantida de ciutadania i/o l'ingrés mínim vital.
 - Persones que no puguin accedir a la renda garantida de ciutadania, perquè no compleixen els requisits establerts per l'article 7.1 de la Llei 14/2017, de 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.
 - Joves majors de setze anys i menors de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.
 - Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.
 - Interns de centres penitenciaris la situació dels quals els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones ex recluses.
 - Persones que no puguin accedir a la renda garantida de ciutadania, però que es trobin, segons el parer dels serveis socials competents, en situació de risc d'exclusió.
 - Persones aturades de llarga durada més grans de quaranta-cinc anys.
 - Persones amb discapacitat física, psíquica, sensorial o pluridiscapacitat.
 - Persones amb problemes de salut mental.
 - Dones amb especials dificultats d'inserció laboral, dones que encapçalen famílies monoparentals, dones amb discapacitats, aturades de llarga durada, etc.
 - Dones víctimes de violència masclista

Per tal de comprovar el grau d'acompliment d'aquesta obligació serà necessari que, en el seu cas, l'adjudicatari comuniqui amb caràcter previ a l'Ajuntament la contractació de nou personal.

- En cas de subcontractació, l'empresa o empreses adjudicatàries han de subcontractar la prestació accessòria ... amb:
 - Centres especials de treball o empreses d'inserció sociolaboral, inscrits en els corresponents registres del departament competent en la matèria, i/o amb entitats sense ànim de lucre que treballin per la integració de persones amb risc d'exclusió social.
 - Persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, que estiguin desocupades i tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari i que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents:
 - Empreses que tinguin contractades persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, persones que en el moment de contractar-les fossin aturats de llarga durada, que tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari i que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents: ...
 - És condició especial d'execució que l'empresa adjudicatària, en els supòsits de noves contractacions que es produeixin durant l'execució del contracte, es comprometi a incorporar almenys un ... % de persones a l'atur, prioritzant les que pertanyen a col·lectius desfavorits amb dificultats a l'accés al món laboral o amb risc d'exclusió social
- d) Criteris d'adjudicació de persones amb discapacitat en contractes no reservats
- Es valorarà amb fins ... punts al licitador que es comprometi a emprar per a l'execució del contracte, en els supòsits de noves contractacions, baixes i substitucions, un percentatge superior al mínim especificat de persones amb discapacitat.
 - En el cas de ser necessàries noves contractacions per executar el contracte, l'empresa adjudicatària contractarà a un ... % de la plantilla o a un nombre ... persones amb discapacitat.
 - Es valorarà amb ... punts (fins a un límit de ...) cada nova contractació o reconversió d'una existent a jornada completa d'una persona amb discapacitat igual o superior al 33% destinada exclusivament a l'execució del contracte i durant tota la seva vigència.
 - En cas que la licitació exigeixi la contractació de persones amb discapacitat, o es vegi amb l'obligació del 2%; en la fase de

presentació de les ofertes, ha de presentar una proposta tècnica on indicarà el compromís numèric concret de persones a contractar amb discapacitat i la indicació de:

- Jornada de treball de cada contracte: completa o parcial (especificar).
- Durada de cada contracte: tota l'execució del contracte o per temps determinat (especificar).
- Es valorarà amb fins a ... punts a la persona licitadora que es compromet a emprar per a l'execució del contracte a un major percentatge de persones amb discapacitat de forma indefinida sempre que superi el percentatge mínim establert com a condició especial d'execució.
- La resta de persones licitadores obtindran una puntuació decreixent i proporcional, d'acord amb la següent fórmula:

$$P = (PPE / PMO) \times 15$$

Resultant: P (Puntuació obtinguda) = PPE (percentatge de persones en risc d'exclusió social que es compromet a contractar la persona licitadora) / PMO (percentatge de persones en risc d'exclusió social contingut en la millor oferta de les persones licitadores).

Assenyalau el que en cada cas es consideri (combinació de diversos paràmetres): Persones amb discapacitat igual o superior al 33%; Dones; Altres persones en risc d'exclusió social.

- Es valorarà amb ... punts en un màxim de ... punts la contractació de persones amb discapacitat:
- Amb ... punts la contractació de persones amb un grau de discapacitat entre el 33% al 44%
- Amb ... punts la contractació de persones amb un grau de discapacitat entre el 45% al 64%
- Amb ... punts la contractació de persones amb un grau de discapacitat entre el 65% al 75%
- Amb ... punts la contractació de persones amb un grau de discapacitat del 75% o més.

e) Condicions especials d'execució relacionades amb les persones amb discapacitat en contractes no reservats

- En el cas de ser necessàries noves contractacions per a executar el contracte, l'empresa adjudicatària contractarà a un ... % de la plantilla o a un nombre ... de persones amb discapacitat
- En cas de subcontractació, l'empresa o empreses adjudicatàries han de subcontractar la prestació accessòria ... amb centres especials de treball o empreses d'inserció sociolaboral, inscrits en els corresponents registres del departament competent en la matèria i/o amb entitats sense ànim de lucre que treballin per la integració de persones amb risc d'exclusió social.

6. CLÀUSULES PER A UNA CONTRACTACIÓ PÚBLICA ÈTICA

La contractació pública ètica contribueix a la responsabilitat global amb un desenvolupament humà i sostenible basat en l'equitat, la justícia i el respecte pels drets humans a partir de la inclusió de criteris ètics, socials, ambientals i de sostenibilitat en els processos de contractació, amb voluntat de prioritzar, en les compres públiques, els proveïdors i productes que apostin per criteris exigents en aquest sentit, com ara la promoció del comerç just. Així doncs, la contractació pública ètica té en compte els impactes provocats per la contractació pública, en la contractació a països on existeix més risc de vulneració de drets. L'objectiu és assegurar la traçabilitat dels productes consumits per les administracions públiques i fomentar una millor coherència de polítiques per al desenvolupament.

El comerç just és un moviment internacional originat per organitzacions sense ànim de lucre del Nord i grups productors del Sud, per donar resposta a les greus injustícies del comerç internacional convencional. El comerç just pretén garantir que els productors de països menys desenvolupats puguin accedir a una relació comercial justa, i rebin un preu que reflecteixi no només els costos reals de producció i de treball sinó que també faci possible una producció socialment justa i ambientalment viable. Es caracteritza, entre d'altres aspectes, per l'establiment d'uns salaris dignes, unes condicions laborals adequades i la protecció de la seguretat i la salut de les persones treballadores, l'absència d'explotació infantil, l'autonomia i millora de la condició social de les dones, la protecció del medi ambient, la gestió democràtica, el prefinançament de la producció, les relacions comercials a llarg termini i la prima social. La inclusió d'aquestes clàusules per a una compra pública ètica, en la prestació del servei o en el subministrament de productes, suposa un compromís dels poders adjudicadors, que aposten per criteris ètics més exigents i, d'aquesta manera,

beneficien els productors que compleixen amb les convencions internacionals sobre condicions laborals i salarials dignes, drets dels treballadors i de les treballadores i la lluita contra el treball infantil. Aquestes clàusules per a una compra pública ètica en el sector tèxtil i alimentari es poden incloure, sempre que per raó del producte objecte de la prestació sigui possible, en aquells contractes que tinguin per objecte serveis de restauració, cafeteria, menjador i subministraments de menjar o de roba vinculats a un servei públic com els hospitals, escoles, residències o centres penitenciaris. En el cas de productes agroalimentaris, cal tenir en compte que, si aquests també es produeixen a Catalunya, cal donar prioritat a l'adquisició de productes agroalimentaris de proximitat, frescos i de temporada, atès allò establert al Pla de contractació pública alimentària de Catalunya, aprovat per Acord del Govern de data 16 de juny de 2015.

Així mateix, també es poden incloure com a criteris d'adjudicació en la prestació del servei o en el contingut del subministrament. Amb l'objectiu d'introduir els criteris ètics durant tot el cicle del producte, es poden incloure aquestes clàusules per a calcular el cost del cicle de vida d'un producte i determinar, així, l'oferta econòmicament més avantatjosa. En el cas dels productes tèxtils, el cicle de vida va des de l'extracció de la matèria primera fins a la distribució, passant per la transformació i confecció de les peces de roba, i, en el cas dels productes alimentaris, aniria des de la plantació, passant pel conreu, la manufactura, si és el cas, fins arribar a ser un producte consumible. Es poden exigir certificats o homologacions, igual que en el cas de les ecoetiquetes, però sempre s'ha de permetre als licitadors la possibilitat d'aportar altres mitjans d'acreditació de les característiques del producte equivalents al requerit.

Es podrà tenir en compte en l'adquisició de productes:

- a) Compra de productes amb un cicle de vida útil el més llarg possible. En tot cas, sempre que es pugui compra de productes a granel, recarregables, reutilitzables o susceptibles de reparació.
- b) L'ecodiseny dels productes.
- c) Utilització d'energia renovable al 100% certificada.
- d) Que la cadena de subministrament ha complert el codi de conducta SA 8000/Fair Wear Foundation, o similar, o bé una certificació d'una auditora externa.
- e) Garantir la utilització de productes de comerç just a les màquines expenedores situades en espais de titularitat municipal, productes avalats amb l'acreditació WFTO.
- f) En productes tèxtils, compliment amb els requisits a l'Etiqueta Ecològica Europea o Öko-Tex Standard 100.

- g) El subministrament de paper, ha de ser lliure de clor (TCF) i complir criteris ambientals d'alguna etiqueta ecològica tipus I. Complementàriament establir un percentatge mínim del 50% del total del paper subministrat.
- h) Tenir en compte la menor penjada de carboni (producció de proximitat) per reduir l'impacte dels GEH.

Models de clàusules

A. Com a objecte del contracte

- a) Contracte de servei de venda automàtica amb productes de comerç just

B. Com a criteri d'adjudicació

- a) Pel compromís d'utilitzar productes de comerç just almenys en un 10% del total de productes o en un 10% del pressupost: ... punts..
- b) Pel compromís d'utilitzar productes de comerç just almenys en un 30% del total de productes o en un 30% del pressupost: ... punts..
- c) Pel compromís d'utilitzar productes de comerç just almenys en un 50% del total de productes o en un 50% del pressupost: ... punts.
- d) Per l'increment del percentatge de subministrament en 10% paper reciclat: fins a ... punts.
- e) Es valorarà fins amb ... punts el compromís del licitador d'incloure en la prestació productes que posseeixin el segell de comerç just o etiqueta equivalent acreditada d'acord amb els criteris establerts en la Resolució del Parlament Europeu sobre comerç just i desenvolupament, de 6 de juliol de 2006 (2005/2245 [INI]). El poder adjudicador sol·licitarà:
 - L'historial de l'empresa, per exemple, una descripció de la gamma de productes, els anys d'activitat i la rotació de personal.
 - La documentació de la capacitat tècnica -per exemple, l'experiència prèvia, l'equipament i la composició de la mà d'obra.
 - Uns ingressos mínims anuals de 2 milions EUR, per exemple, si el valor del contracte ascendeix a 1 milió EUR a l'any (el requisit mínim

per al volum de negocis anual dels operadors econòmics és dues vegades l'import actual en el marc de l'article 58 de la nova Directiva 2014/24 / UE. A la Directiva 2004/18 / CE, no s'estableixen requisits específics a part dels principis d'igualtat de tracte, transparència, no discriminació i proporcionalitat).

- Coeficients de solvència anuals dels darrers tres anys (establir un nivell mínim de, per exemple, el 25% o més).
- Referències de contractes/projectes similars previs dels últims tres anys; cada referència ha de ser detallada; per norma general, almenys dues de les referències han de ser adequades per al contracte (requisit mínim).
- Certificats d'assegurances vàlids -documentació que acrediti que l'assegurança està vigent (també pot sol·licitar-sol en el moment de la signatura del contracte)

C. Com a condició especial d'execució

- a) El 50% de la totalitat dels productes següents provindrà del comerç just: cafè, te, infusions, cacau, sucre, arròs, mel, sucs, fruita fresca, espècies, vi, cotó, flors, fruits secs, productes tèxtils. (Es poden incorporar altres productes).
- b) El 50% del pressupost d'adquisició d'aquests productes provindrà del comerç just.
- c) L'empresa contractista vetllarà perquè en l'execució del contracte tots els productes que s'utilitzin vinguin d'empreses que compleixen amb les normes internacionals aprovades per l'Organització Internacional del Treball, les quals tenen per objecte promoure drets laborals, fomentar l'oportunitat de treball decent i millorar la protecció social.

7. CLÀUSULES PER A LA TRANSPARÈNCIA FISCAL

En matèria de transparència fiscal, l'article 159.2.2 de la Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic, preveu que els plecs de clàusules administratives puguin recollir l'exigència d'una declaració responsable o bé la inclusió d'una clàusula ètica per tal que els licitadors, adjudicataris i subcontractistes, o les empreses filials o vinculades d'aquests, es comprometin a complir rigorosament la legislació tributària i, específicament, a no fer operacions financeres contràries a la normativa tributària, en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.

Pel que fa a la previsió legal d'una clàusula ètica, aquesta clàusula es pot incloure com a condició d'execució per a obtenir el compromís, per part de l'empresa adjudicatària, d'executar el contracte amb criteris de transparència fiscal, de compliment rigorós de la legislació tributària i de compromís a la no realització d'operacions financeres contràries a la normativa tributària en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.

Models de clàusules:

A. Com a obligacions del contracte:

- a) Els contractistes i els subcontractistes, incloses les filials o empreses vinculades que executin el contracte, es comprometen a executar el contracte amb criteris d'equitat i transparència fiscal, per la qual cosa els ingressos o beneficis procedents d'aquest contracte públic han de ser íntegrament declarats i tributatats d'acord amb la legislació fiscal vigent, sense que en cap cas es puguin utilitzar domicilis fiscals inclosos en algun país de la llista de paradisos fiscals establerta per l'OCD o la Comissió Europea, bé sigui de forma directa o a través de les empreses filials.
- b) L'adjudicatari i, si escau, els subcontractistes estan obligats a presentar una declaració responsable en la qual es comprometin a complir rigorosament la legislació tributària, laboral i de seguretat social, i, específicament, a no fer operacions financeres contràries a la normativa tributària en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.

- c) Les empreses que formin part d'un grup en què alguna de les seues filials estigui sotmesa a l'obligació de presentar la informació país per país, en els termes previstos als articles 13 i 14 del Real Decret 634/2015 de 10 de juliol, pel que s'aprova el Reglament de l'Impost sobre Societats, hauran de facilitar a l'òrgan de contractació una còpia de les declaracions presentades durant l'execució del contracte, en els deu dies següents a la presentació de cadascuna d'elles davant l'administració tributària.
- d) Als efectes del que estableix l'article 133,1 de la Llei 9/2019, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, les declaracions responsables no podran ser qualificades pels licitadors com confidencials i es publicaran al portal de contractació en el perfil del contractant, amb l'objecte que qualsevol persona física o jurídica amb interès legítim pugui al·legar respecte la seua veracitat, de conformitat amb l'article 8 de la Llei 19/2023, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.
- e) Els contractistes i els subcontractistes, incloses les filials o empreses vinculades que executin el contracte, es comprometen a executar el contracte amb criteris d'equitat i transparència fiscal, per la qual cosa els ingressos o beneficis procedents d'aquest contracte públic han de ser íntegrament declarats i tributs d'acord amb la legislació fiscal vigent, sense que en cap cas es puguin utilitzar domicilis fiscals inclosos en algun país de la llista de paradisos fiscals establerta per l'OCD o la Comissió Europea, bé sigui de forma directa o a través de les empreses filials.
- f) L'adjudicatari i, si escau, els subcontractistes estan obligats a presentar una declaració responsable en la qual es comprometin a complir rigorosament la legislació tributària, laboral i de seguretat social, i, específicament, a no fer operacions financeres contràries a la normativa tributària en països que no tinguin normes sobre control de capitals i siguin considerats paradisos fiscals per la Unió Europea.

8. CLÀUSULES PER AL FOMENT DE LA PETITA I MITJANA EMPRESA (PIME)

Amb la inclusió d'aquestes clàusules, es pretén facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública. L'Acord del Govern, de 16 d'abril de 2013, de mesures per facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública, té la voluntat d'incidir en l'increment de la transparència, la participació i l'eficiència general de la contractació pública, potenciant actuacions amb aquesta finalitat, i estableix mesures de foment i criteris d'actuació per a facilitar l'accés de les petites i mitjanes empreses a la contractació pública. El Decret llei 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública, estableix criteris d'actuació que comporten facilitar l'accés de les pimes a la contractació pública, com és la divisió del contracte en lots.

Models de clàusules

A. Com a obligacions del contracte

- a) En cas de subcontractació, l'empresa o empreses adjudicatàries han de subcontractar la prestació accessòria ... amb petites i mitjanes empreses
- b) El contractista ha d'acreditar el compromís amb el subcontractista, de pagament en un termini, que no pot ser superior al termini efectiu de pagament per part de l'Administració.

9. CLÀUSULES AMBIENTALS GENERALS

La finalitat d'incloure aquestes clàusules és l'assoliment de les polítiques públiques de protecció del medi ambient. Al nostre ordenament jurídic existeixen múltiples regulacions sectorials que exigeixen als poders públics aquesta protecció al medi ambient, i que han de tenir-se en compte. Aquest tipus de clàusules inclouen infinitat de finalitats i es poden referir, entre d'altres, a aspectes com: evitar la producció de residus comprant productes amb una vida útil més llarga; reduir el consum de recursos; tenir en compte el consum energètic dels productes; productes de fàcil reciclatge; productes que exclouguin substàncies perilloses per al medi o la salut humana; ús de matèries primes que provinguin de recursos renovables gestionats de manera sostenible; reduir emissions contaminants; etc. Aquestes clàusules poden utilitzar-se en qualsevol de les fases del contracte, s'han d'integrar al càlcul del cycle de vida del contracte i valorar-se a l'hora de determinar el preu del contracte, sempre que hi hagi paràmetres objectius per a fer-ho, i d'acord amb les fórmules i criteris aprovats per la Direcció General de Contractació Pública. Per a obtenir uns criteris més específics d'utilització d'aquestes clàusules en funció de l'objecte del contracte, s'atendrà a les guies específiques en matèria ambiental aprovades per la Junta Consultiva de Contractació de la Generalitat de Catalunya.

Models de clàusules

A. Com a objecte del contracte

- a) Contracte de subministrament de paper 100% reciclat, lliure de clor, etc.
- b) Contracte d'adquisició de vehicles amb baixa emissió de CO2 i partícules.
- c) Disseny i edificació d'habitatges amb criteris bioclimàtics
- d) Servei de neteja amb productes ecològics
- e) Servei de rènting de vehicles amb menor impacte ambiental
- f) Contracte de subministrament d'equips informàtics energèticament eficients
- g) Contracte de subministrament de roba de treball, amb certificació d'haver estat produïda en condicions laborals dignes

B. Com a requisit de solvència

- a) Es poden incloure com a mitjà per acreditar la solvència tècnica o professional la presentació de certificats expedits per organismes independents que acreditin que el licitador compleix determinades normes de gestió mediambiental

C. Especificacions tècniques

- a) Acreditació que el producte ha estat elaborat per alguna organització membre de l'Organització Mundial del Comerç Just (WFTO), o bé que compta amb alguna de les certificacions que atorguen segells de garantia de Comerç Just, com per exemple Fairtrade Internacional ECOCERT, Comercio Justo, FUNDEPP, IMO-Fair for Life Naturland o equivalent.
- b) Verificació que l'empresa disposa d'un sistema de gestió ambiental.
- c) Acreditació de disposar d'algun sistema de gestió ambiental homologat de caràcter internacional, com l'ISO 14001 o l'EMAS.
- d) Verificació de les característiques mediambientals de productes i serveis.
- e) Exigència de la corresponent etiqueta o certificació mediambiental, com per exemple:
 - Ecoetiqueta Europea (diversos productes)
 - Per a productes forestals, Forest Stewardship Council –FSC- o Paneuropean Forest Certification –PEFC.
 - Certificats energètics.
 - Certificat d'agricultura ecològica (Reglament CEE 2092/91 del Consell)
 - Anàlisi del cycle de vida. Normes ISO 14040 o equivalent.
 - Distintiu Garantia Qualitat Ambiental per a productes i serveis (Generalitat de Catalunya).
- f) En productes tèxtils, compliment amb els requisits a l'Etiqueta Ecològica Europea o Öko-Tex Standard 100.
- g) El subministrament de paper, ha de ser lliure de clor (TCF) i complir criteris ambientals d'alguna etiqueta ecològica tipus I. Complementàriament establir un percentatge mínim del 50% del total del paper subministrat.

D. Com a criteri d'adjudicació :

a) Es poden incloure criteris mediambientals en els criteris d'adjudicació, com l'estalvi d'aigua, materials, energia o ús de materials reciclats, ús vehicles elèctrics (en el cas que procedeixi). També es poden incloure variants relatives a les millores mediambientals.

b) Propostes per reduir l'impacte mediambiental que pugui produir l'obra.

Es valoraran propostes per reduir l'impacte mediambiental que pugui produir l'obra, justificant el seu ús, eficiència, viabilitat i ús. Caldrà presentar una breu justificació de la millora, sobre les generalitats del procés constructiu. S'haurà de presentar breu justificació de la millora, sobre les generalitats del procés constructiu.

c) Proposta per millorar el pla de residus de l'obra

Es valoraran propostes per millorar el pla de residus de l'obra, per tal d'optimitzar la gestió de residus durant l'execució de les obres, segons el procés constructiu proposat justificant el seu ús, eficiència, viabilitat i ús. S'haurà de presentar breu justificació de la millora, sobre les generalitats del procés constructiu.

d) Propostes per millorar l'estalvi energètic de l'obra

Es valoraran propostes per millorar l'estalvi energètic de l'obra, optimitzar el consum energètic durant l'execució de les obres, segons el procés constructiu proposat, justificant el seu ús, eficiència, viabilitat i ús. S'haurà de presentar breu justificació de la millora, sobre les generalitats del procés constructiu.

e) Actuacions amb criteris de sostenibilitat i mediambientals

Els licitadors podran incorporar materials, maquinària o procediments constructius que suposin una clara millora dels paràmetres mediambientals i de sostenibilitat de l'execució de l'obra, amb enfocament d'anàlisi de cicle de vida, la generació de residus, petjada del carboni, canvi climàtic, esgotament de recursos i/o demanda energètica, sense que això suposi una reducció de la qualitat de les unitats d'obra ni de les seves condicions posteriors de conservació.

f) Les proposicions presentades hauran d'ésser revisades pels Serveis Tècnics de l'Ajuntament per garantir el seu interès mediambiental i sostenible.

Els licitadors podran aportar propostes alternatives en disseny de mesclures bituminoses a baixes temperatures mitjançant l'ús d'additius al betum, etc., reciclatge dels residus generats per l'obra o procediments constructius que tinguin per objectiu la millora dels paràmetres medi ambientals del projecte i del procés constructiu.

g) Proposta de mesures de gestió mediambiental: fins a ... punts.

h) Proposta de bones pràctiques mediambientals: fins a ... punts.

E. Com a condició especial d'execució

Podran assenyalar-se requeriments mediambientals com a condició d'execució del contracte vinculant a l'empresa adjudicatària a executar el contracte d'una determinada manera: utilitzar energies renovables, utilització de productes lliures de tòxics, formació, etc.

a) En relació amb la neteja i la recollida selectiva de residus d'edificis, es prohibeix o es limita al màxim la utilització de productes amb un elevat potencial contaminant dels ecosistemes, així com també aquells productes vers els quals se sospiti que poden tenir efectes nocius en la salut de les persones treballadores i la població en general, valorant positivament la seva substitució per productes amb zero biotoxicitat.

b) Sobre els productes fitosanitaris i els tractaments dels espais públics, eliminant al màxim, l'aplicació de plaguicides i herbicides amb una gestió més avançada i sense impactes per operaris o resta de ciutadans.

c) ... productes agroalimentaris o un ... % dels productes alimentaris que formin part de la prestació seran frescos.

d) El ... de fruites, verdures i hortalisses que formin part de la prestació seran de temporada, de producció ecològica o de producció integrada.

e) L'adjudicatari vindrà obligat a responsabilitzar-se de realitzar una recollida selectiva dels residus generats durant l'execució del contracte. Així mateix haurà de retirar els embalatges i envasos buits, per a dipositar-los en els contenidors corresponents o, en el seu cas, en el punt net o un altre sistema de gestió de residus autoritzat.

f) S'estableix com a condició especial d'execució que les empreses hauran de minimitzar el consum de recursos naturals com a

matèries primeres, combustibles i aigua.

- g) Que s'utilitzi l'energia, l'aigua, les matèries primeres i altres recursos de manera eficient.
- h) Que s'adoptin les mesures necessàries per prevenir els accidents greus i limitar les seves conseqüències sobre la salut de les persones i el medi ambient, d'acord amb la normativa aplicable.
- i) En els contractes d'adquisició de vestuari, s'haurà de mantenir l'obligatorietat de limitació de presència de substàncies químiques dels principals teixits utilitzats en la confecció de roba de treball.

F. Altres obligacions contractuals

- a) L'empresa haurà de presentar el llistat de productes ecològics que oferirà, justificant documentalment que estan certificats, d'acord amb el Reglament (CE) 834/2007 sobre producció i etiquetatge dels productes ecològics, per un organisme autoritzat per la Comissió Europea, per exemple, el Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (CCPAE) o equivalent.
- b) L'empresa haurà de justificar documentalment que el cafè ofert està certificat d'acord amb el Reglament (CE) 834/2007 sobre producció i etiquetatge dels productes ecològics i que disposa d'un segell de comerç just, per exemple, el segell FAIRTRADE o equivalent.
- c) L'empresa haurà de presentar una declaració signada indicant el compliment d'aquest criteri, i detallant els sistemes alternatius al plàstic d'un sol ús que s'utilitzaran, per exemple, gerres, sortidors o sistemes de dipòsit, devolució i retorn, o productes de materials alternatius com vidre, metall, paper, fusta o plàstic compostable.

10. CLÀUSULES ALIMENTÀRIES

L'Acord del Govern de 16 de juny de 2015 aprova el Pla de contractació pública alimentària de Catalunya, per impulsar la incorporació, als expedients de contractació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i de les entitats del sector públic que en depèn, de determinats aspectes relacionats amb la qualitat dels productes agroalimentaris i les repercussions ambientals de la producció d'aliments, els quals tenen també una incidència indirecta en la salut pública. En aquest Pla es defineixen conceptes com: producció agrària ecològica, producció integrada o producte fresc, i s'inclouen exemples de clàusules socials d'aquesta tipologia que es poden incloure en els contractes. Aquestes clàusules poden incloure's com a condició especial d'execució, i preveure l'obligació del contractista de servir aliments de producció agrària ecològica o producció integrada, o exigir la utilització d'un percentatge mínim de productes frescos i de temporada en els contractes de serveis de restauració pública col·lectiva de centres d'ensenyament, centres hospitalaris i residències de gent gran, i altres subministraments de menjar vinculats a un servei públic. En la resta de contractes, es poden incloure aquestes clàusules quan incloure-les faci més eficient la prestació. També es poden incloure com a criteri d'adjudicació, en aquells contractes que tinguin per objecte la prestació d'un servei de restauració o el subministrament d'un producte alimentari.

En aquells contractes que comportin el subministrament d'aliments, es pot exigir que els productes tinguin etiquetes ecològiques, certificacions de producció integrada i similars. Per a evitar limitar l'accés al contracte de productes que no estan certificats, però que reuneixen les mateixes característiques, s'ha de permetre als licitadors que puguin acreditar per altres mitjans que els seus productes compleixen les condicions requerides. Per tant, si es vol adquirir un producte ecològic, es pot exigir una etiqueta ecològica específica o una certificació determinada, però sempre s'ha de permetre a tots els licitadors la possibilitat d'aportar proves que demostrin que les característiques del seu producte equivalen al requerit malgrat no disposar de certificació o etiqueta.

Models de clàusules

A. Com a obligació del contracte o clàusules especials d'execució

- a) ... productes agroalimentaris o un ... % dels productes alimentaris que formin part de la prestació seran frescos.
- b) El ... % de fruites, verdures i hortalisses que formin part de la prestació seran de temporada, de producció ecològica o de producció integrada.

- c) Disposar d'un pla de gestió eficient dels excedents alimentaris per tal d'evitar el malbaratament alimentari.
- d) L'empresa ha de preveure un pla de formació regular en l'aspecte de manipulació d'aliments i de primers auxilis del personal contractat per a la prestació del servei.
- e) L'empresa oferirà el servei de menjador en la modalitat de càtering línia calenta.
- f) L'empresa haurà d'aportar l'utilitatge necessari, això és, plats, gots i coberts d'un sol ús, els quals seran ecològics.
- g) L'empresa ha de realitzar les mesures diàries del nivell de clor de l'aigua de cuinar i de beure i facilitar-la als responsables que l'Ajuntament designi a tal efecte. En cas que no s'arribi a les mesures correctes caldrà que faciliti aigua embotellada.
- h) Cal que l'empresa adquireixi productes alimentaris de proximitat a un màxim de 50km de distància de la ciutat de Lleida. Els responsables de l'Ajuntament podran demanar les corresponents certificacions quan així ho considerin.
- i) Caldrà definir el concepte de productes de proximitat o similars seguint l'esquema de l'article 2 del Decret 24/2013, de 8 de gener, sobre l'acreditació de la venda de proximitat de productes agroalimentaris.

B. Com a criteri d'adjudicació

- a) Proposta de menú (especificar productes, proximitat, aliments frescos, qualitat de producció integrada, de producte ecològic i de producte de proximitat i l'origen dels productes frescos, etc.): fins a ... punts

C. Com a consideracions tècniques referents als productes i l'elaboració de menjars

- a) L'empresa ha d'introduir de forma setmanal 3 productes de proximitat, 2 de producció integrada i 2 d'ecològics, els quals s'especificarà en els menús que es faciliten a les famílies i tenir a disposició de l'Ajuntament la facturació corresponent dels productes amb certificació de qualitat de productes ecològics, de producció integrada i de proximitat.
- b) L'empresa ha de facilitar a les famílies les programacions

alimentàries el primer dia de cada torn del servei, especificant el tipus de preparació i els ingredients que els componen. També caldrà especificar el tipus de carn i de peix.

- c) L'oli en cru ha de ser oli d'oliva extraverge.
- d) Com a làctics es serviran iogurts naturals sense ensucrar.
- e) No servir ni panga ni tilàpia.
- f) L'empresa no pot servir productes fregits.
- g) L'empresa vetllarà per la cura en la presentació dels menús.
- h) És obligació de l'empresa seguir en el subministrament d'aliments les recomanacions de l'Organització de consumidors i usuaris, i recomanacions per a l'alimentació de la primera infància, de l'Agència de Salut Pública de Catalunya. Seguint aquestes recomanacions els menús no han de contemplar ni sal, ni sucre, ni mel, ni melmelades, ni cacau, ni xocolata.
- i) Els menús es fixaran a l'inici del període del contracte. La composició dels menús haurà de ser certificada i supervisada per un tècnic en alimentació de la petita infància (metge, pediatre o equivalent).
- j) La cuina, adreçada als infants d'1 a 2 anys, elaborarà diferents menús en funció de les edats i de les diferents necessitats dels infants. Per tant, aquesta elaborarà un menú base segons els nivells d'edat i segons tipus (triturat i/o trossetjat), i les modalitats astingent i restringent.
- k) La cuina elaborarà menús especials:
 - Per a infants que certifiquen alguna malaltia o intolerància a alguns aliments (celíacs, lactosa, sense sal o qualsevol similar), una vegada consultades a les famílies sobre la prescripció mèdica indicada.
 - Per atenció a la diversitat cultural i religiosa, així com a infants de famílies vegetarianes o veganes.
- l) Els menús i el servei de cuina hauran de complir tota la normativa vigent sanitària i alimentària.
- m) Complir qualsevol requeriment que formuli el Departament de Salut de la Generalitat, en les inspeccions periòdiques per a l'adequació de les instal·lacions i la infraestructura de/es cuina/es, durant tota la vigència del contracte, sense que es pugui repercutir cap cost addicional al marge de l'oferta acceptada.

11. CLÀUSULES LINGÜÍSTIQUES

L'òrgan de contractació ha de vetllar per tal que l'execució dels contractes assegurui el compliment de criteris lingüístics per emparar, fomentar i normalitzar l'ús de la llengua catalana en tots els àmbits, d'acord amb les previsions de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, i que es garanteixi l'ús normal i oficial del català i del castellà d'acord amb el Reglament per a l'ús de la llengua catalana a l'Ajuntament de Lleida aprovat pel Ple de l'Ajuntament en sessió de data 25 d'abril de 2014, publicat en el BOP de data 5 de novembre de 2014.

Models de clàusules

A. Com a condició especial d'execució del contracte:

- a) L'empresa contractista i, si escau, les empreses subcontractistes, han d'emprar, almenys, el català en els rètols, les publicacions, els avisos i en la resta de comunicacions de caràcter general que derivin de l'execució de les prestacions objecte del contracte. En particular, l'empresa contractista ha de lliurar tota la documentació tècnica requerida per al compliment de l'objecte del contracte almenys en llengua catalana. En tot cas, l'empresa contractista i, si escau, les empreses subcontractistes, queden subjectes, en l'execució del contracte, a les obligacions derivades de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, i de les disposicions que la desenvolupen.
- b) En els contractes de subministraments es podrà incloure, a més a més, la clàusula següent: «En particular, l'empresa contractista ha d'utilitzar, almenys, la llengua catalana en l'etiquetatge, l'embalatge, la documentació tècnica, els manuals d'instrucció i en la descripció d'altres característiques singulars dels béns i productes, d'acord amb el que es determina en el plec de prescripcions tècniques particulars. Per tant, conjuntament amb el lliurament dels béns objecte d'aquest contracte, l'empresa contractista ha de lliurar els manuals corresponents, així com tota la documentació tècnica necessària perquè funcioni, almenys, en llengua catalana.

12. CLÀUSULES ÈTIQUES

D'acord amb l'article 55.2 de la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, les administracions i els organismes compresos en l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei han d'incloure en els plecs de clàusules contractuals els principis ètics i les regles de conducta, als quals, han d'adequar l'activitat els contractistes i les persones beneficiàries, així com també han de determinar els efectes d'un eventual incompliment d'aquests principis. Així, d'acord amb la llei, en cada plec de clàusules o document regulador de la contractació, s'han de fer públics els principis ètics i les regles de conducta als quals els licitadors i els contractistes han d'adequar l'activitat en les relacions contractuals en l'àmbit de la contractació pública. Així mateix, i de conformitat amb l'article 3.5 de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, els contractes del sector públic han d'incloure les obligacions dels adjudicataris de facilitar la informació establertes per aquesta llei, sens perjudici del compliment de les obligacions de transparència. Els plecs de clàusules establiran la subjecció als principis ètics determinats a la clàusula ètica determinats en aquesta clàusula i que tindran la consideració de condició especial d'execució del contracte.

Models de clàusules

A. Com a obligació del contracte:

- a) Els licitadors i els contractistes assumeixen les obligacions següents:
 - Observar els principis, les normes i els cànons ètics propis de les activitats, els oficis i/o les professions corresponents a les prestacions objecte dels contractes.
 - No realitzar accions que posin en risc l'interès públic.
 - Denunciar les situacions irregulars que es puguin presentar en els processos de contractació pública o durant l'execució dels contractes.
 - Abstenir-se de realitzar conductes que tinguin per objecte o puguin produir l'efecte d'impedir, restringir o falsejar la competència, com per exemple els comportaments col·lusoris o de competència fraudulenta (ofertes de resguard, eliminació d'ofertes, assignació de mercats, rotació d'ofertes, etc.).
 - Respectar els acords i les normes de confidencialitat.
 - Col·laborar amb l'òrgan de contractació en les actuacions que

aquest realitzi per al seguiment i/o l'avaluació del compliment del contracte, particularment facilitant la informació que li sigui sol·licitada per a aquestes finalitats i que la legislació de transparència i els contractes del sector públic imposen als adjudicataris en relació amb l'administració o administracions de referència, sens perjudici del compliment de les obligacions de transparència que els pertoquin de forma directa per previsió legal.

b) Aquestes obligacions tenen la consideració de condicions especials d'execució del contracte.

Els adjudicataris assumeixen les obligacions següents :

- Prohibició d'explotació infantil en totes les fase del producte o servei que ofereix.
- Respects a les Convencions de l'organització Internacional del Treball (OIT).
- Les empreses adjudicatàries hauran d'informar a l'òrgan de contractació dels medis que utilitzaran per tal d'influir en les polítiques de les empreses proveïdores i evitar així vulneracions dels drets humans, o bé l'empresa mitjançant una declaració responsable declararà que les empreses subcontractistes no estan condemnades per resolució administrativa ferma (d'organismes internacionals com Nacions Unides, l'OCDE, etc.) per vulneració dels drets humans d'acord amb l'ordenament jurídic espanyol i els tractats internacionals subscrits.
- Compromís a què tota documentació, publicitat, imatge o material promocional o de difusió serà amb un llenguatge no sexista.
- Disposar o tenir en tramitació un Pla d'igualtat en cas d'empreses amb més de 250 treballadors/es, i la resta d'empreses hauran d'aportar el compromís d'engegar els treballs per adoptar mesures en matèria d'igualtat o, la redacció d'un Pla.
- Que l'empresa no opera directament o a través del grup empresarial en paradisos fiscals segons la normativa europea vigent en el moment de la licitació.
- Durant l'execució del contracte, l'adjudicatari elaborarà un pla de compliment normatiu en matèria de drets humans en el qual figuri la disposició de polítiques i procediments adequats i suficients per garantir que l'empresa compleix amb el marc normatiu aplicable en matèria de drets humans.

c) L'adjudicatari ha de tenir incorporat en el seu projecte d'empresa, la visió ètica pel que fa al tracte cap a les persones, que respecti la seva dignitat, les seves decisions i preferències, la seva diversitat cultural, d'origen, religiosa, de gènere i de capacitats diverses, així com el seu projecte de vida, preservant la seva intimitat en tots aquells aspectes i potenciant les seves capacitats i potencialitats. Es concretarà en els següents aspectes:

- Reconèixer la singularitat de l'altre, lluny de la generalització o la homogeneïtzació.
- Comunicar-se de forma respectuosa, sense fer judicis de valor o actuar a partir dels perjudicis.
- Adreçar-se a les persones ateses de forma respectuosa, que no infantilitzi ni utilitzi diminutius o fórmules protocol·làries no desitjades per les persones.
- Utilitzar un llenguatge comprensible i entenedor per la persona, evitant els tecnicismes i garantint la intel·ligibilitat.
- Acompanyar aquelles situacions que comprometen el benestar de la persona, sense banalitzar la seva experiència.
- Respectar l'autonomia i la participació d'acord a les preferències, interessos, voluntat i desitjos de la persona, evitant la directivitat impositiva.
- Assegurar el dret a la intimitat i la confidencialitat com a requeriments ètics indispensables en la pràctica professional.
- Valorar l'escolta comprensiva i la creació d'un vincle de confiança com a fonaments de la praxi professional en el marc de la relació interpersonal.

B. Incompliment

a) El no assoliment d'algun dels valors ètics pot ser una falta lleu, moderada o greu, depenent de la seva naturalesa i intensitat.

13. CLÀUSULA DE CONFIDENCIALITAT

De conformitat amb el que disposa l'article 21 de la Directiva 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014, sobre contractació pública; els articles 26.1.I), 140 i 153 del text refós de la Llei de contractes del sector públic, aprovat pel Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre; l'Informe 11/2013, de 26 de juliol, de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, i la Resolució 115/2016, d'1 de setembre, del Tribunal Català de Contractes del Sector Públic, es considera convenient que els plec de clàusules administratives incorporin una clàusula de confidencialitat que permeti l'equilibri entre el dret de confidencialitat dels licitadors i els principis de publicitat i transparència. Així mateix, en els termes de l'Informe 11/2013, de 26 de juliol, de la Comissió Permanent de la Junta Consultiva de Contractació Administrativa, resulta recomanable que, en els plecs, a més de recollir-se una clàusula genèrica de confidencialitat, similar a la que es proposa, també s'adverteixi als licitadors de tot allò que en cap cas té caràcter confidencial.

Models de clàusules:

- a) Els documents i les dades presentats pels licitadors es poden considerar de caràcter confidencial si inclouen secrets industrials, tècnics o comercials i/o drets de propietat intel·lectual, i quan la difusió d'aquests a terceres persones pugui ser contrària als interessos comercials legítims dels licitadors i/o perjudicar la competència lleial entre les empreses del sector; o bé quan el tractament d'aquests pugui ser contrari a les previsions de la normativa en matèria de protecció de dades de caràcter personal. Si escau, els licitadors han de presentar una declaració de confidencialitat que ha de ser necessària i proporcional a la finalitat o interès que es vol protegir, i han de determinar de forma expressa i justificada els documents i/o les dades facilitades que considerin confidencials. No s'admeten declaracions genèriques o no justificades del caràcter confidencial. Sens perjudici de la declaració de confidencialitat dels licitadors, davant d'una sol·licitud d'informació correspon a l'òrgan de contractació valorar si aquesta qualificació és correcta, d'acord amb els principis de publicitat i de transparència que regeixen l'actuació administrativa, i corregir-la si escau, prèvia audiència dels licitadors. En cap cas tenen caràcter confidencial la proposta econòmica, les dades del Document Europeu Únic de Contractació (DEUC) que consten a registres públics i les dades següents en relació amb la proposta tècnica...(*).

14. CLÀUSULA D'ACCESSIBILITAT

Aquesta tipologia de clàusules garanteixen el conjunt de condicions de comprensibilitat i usabilitat que han de complir l'entorn, els espais, els edificis, els serveis, els mitjans de transport, els processos, els productes, els instruments, els aparells, les eines, els dispositius, els mecanismes i els elements anàlegs, perquè totes les persones els puguin emprar i en puguin gaudir amb seguretat i comoditat, i de la manera més autònoma i natural possible. En aquells contractes de redacció de projectes d'obres, d'obres, o que comportin que la prestació del servei es faci en un immoble o terreny del contractista, o en els quals aquest aporti algun edifici o terreny per a efectuar la prestació, obligatòriament s'han de complir les condicions d'accessibilitat de la Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat, i la resta de normativa aplicable. De la mateixa manera, tots aquells contractes que incloguin: prestacions de serveis tecnològics, elaboració de pàgines web i programes, adquisició d'equips informàtics, etc., obligatòriament han de garantir que els serveis siguin accessibles també per a les persones amb discapacitat. I, en el cas d'adquisicions d'aparells informàtics, que es puguin posar a disposició un nombre determinat d'equips accessibles per a persones amb discapacitat.

S'ha de garantir l'accessibilitat, en la comunicació amb les administracions públiques i amb els proveïdors de serveis públics, de les persones amb discapacitats sensorials que ho requereixin, permetent l'accés a la informació més rellevant mitjançant la utilització de sistemes i mitjans que combinin la comunicació auditiva, la tàctil i la visual. En conseqüència, per a garantir l'accessibilitat, s'han d'establir, com a condicions especials d'execució en aquests contractes, obligacions vinculades a complir amb els criteris d'accessibilitat universal i de disseny per a tots que estableix la Llei 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat, i la resta de normativa aplicable. Les millores, en relació amb les condicions especials obligatòries esmentades, poden incloure's com a criteris de valoració.

Models de clàusules

A. Com a criteri d'adjudicació

- a) S'atorgaran ... punts a les empreses licitadores que, en el moment de presentar la seva oferta, es comprometin a introduir en l'execució del contracte les normes o condicions bàsiques d'accessibilitat següents (...).

b) S'atorgaran ... punts a aquelles empreses licitadores que, en les actuacions vinculades a l'objecte del contracte, superin l'estàndard legalment establert en matèria d'accessibilitat, disseny per a tots, millora de les condicions de mobilitat de persones amb discapacitat, etc..

c) Criteri accessibilitat i integració: de 0 a ... punts

Per exemple en els següents supòsits: es valorarà que en els jocs hi hagi la presència d'elements d'integració per a infants amb discapacitats i es fomenti el joc inclusiu. S'ha de tenir en compte les diferents tipologies de discapacitat que s'adaptin a les necessitats dels nens i nenes, ja sigui discapacitat física, psíquica o sensorial. El licitador haurà de presentar un llistat detallat de tots els elements inclusius i adaptats que incloguin i especificar o justificar perquè es consideren inclusius determinant el grau d'accessibilitat :elements sense accessibilitat (grau 1), elements amb criteris d'accessibilitat universal (grau 2), elements específics per a nens amb discapacitat (grau 3).

d) Criteri capacitat: de 0 a ... punts)

Per exemple: es valoraran la quantitat màxima real d'usuaris simultanis, degudament justificada i no desproporcionada, i el major rang d'edats possibles d'usuaris.

En el cas d'ofertar diversos elements de joc, la capacitat es calcularà sumant la capacitat de cadascun dels jocs.

e) Criteri funcional: de 0 a ... punts

Per exemple: es valoraran les característiques lúdiques del joc i els elements que complementin les activitats dels jocs existents i alhora facilitin el joc col·lectiu i cooperatiu.

B. Com a condició d'execució

a) Els mitjans de comunicació, el disseny dels elements instrumentals i la implantació dels tràmits procedimentals emprats per l'empresa contractista en l'execució del contracte han de realitzar-se tenint en compte criteris d'accessibilitat universal i de disseny per a tots.

15. ALTRES MESURES DE FOMENT DE LA CONTRACTACIÓ PÚBLICA SOCIALMENT RESPONSABLE

Als contractes, als plecs de clàusules administratives i als documents que regeixen la contractació es pot fer constar que l'adjudicatari té l'obligació de complir amb la legislació vigent en tot allò especialment vinculat a l'activitat que desenvolupa i a l'execució de la prestació; per exemple, en els contractes de subministraments bàsics d'aigua potable, de gas i d'electricitat, que han de complir amb les obligacions que estableix la Llei 24/2015, del 29 de juliol, de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica.

Sens perjudici de tot allò establert, cal tenir en compte que sempre s'ha de donar compliment al que disposi la normativa vigent d'aplicació a cada contracte i, en particular, a la normativa següent:

- Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social.
- Decret 86/2015, de 2 de juny, sobre l'aplicació de la quota de reserva del 2% a favor de persones amb discapacitat en empreses de 50 o més persones treballadores i de les mesures alternatives de caràcter excepcional al seu compliment.
- Reial decret legislatiu 2/2015, de 23 de octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors.
- Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.
- Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.
- Llei 13/2014, del 30 d'octubre, d'accessibilitat.
- Llei 3/2007, del 4 de juliol, de l'obra pública.
- Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals.
- Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció, i el Reial decret 1109/2007, de 24 d'agost, pel qual es desenvolupa la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció.
- Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística.
- Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Models de clàusules

A. Com a criteris de desempat

- a) En el supòsit que dues o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació, tindrà preferència en l'adjudicació la proposició presentada per aquelles empreses que acreditin que compleixen amb mesures destinades a promoure la igualtat d'oportunitats entre dones i homes en el mercat de treball, establertes de conformitat amb el que preveu la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes, sempre que dita proposició sigui iguali en els termes les més avantatjoses, des del punt de vista dels criteris objectius que serveixen de base per a l'adjudicació.
- b) En el supòsit que dues o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació, tindrà preferència en l'adjudicació la proposició presentada per aquelles empreses que acreditin que compleixen amb mesures de conciliació laboral, personal i familiar del personal adscrit a l'execució del contracte.
- c) En el supòsit que dues o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació, tindrà preferència en l'adjudicació la proposició presentada per aquelles empreses que acreditin que disposen de major percentatge de persones adscrites a l'execució del contracte amb contractes indefinits.
- d) En el supòsit que dos o més proposicions s'igualin com a més avantatjoses segons la ponderació establerta en els criteris d'adjudicació d'aquest plec, tindrà preferència en l'adjudicació aquella proposició presentada per aquelles entitats reconegudes com organitzacions de comerç just en els contractes que tinguin per objecte productes en què existeixi alternativa d'aquesta naturalesa.
- e) Tindrà preferència en l'adjudicació del contracte, sempre que sigui iguali en els termes les més avantatjoses des del punt de vista dels criteris que serveixin de base per a l'adjudicació, la proposició presentada per les empreses licitadores que acreditin haver creat en els darrers anys més oportunitats d'ocupació per a persones en situació d'exclusió social o en greu risc d'arribar-hi, les quals estiguin desocupades i tinguin dificultats importants per a integrar-se en el mercat de treball ordinari, i/o que estiguin incloses en algun dels col·lectius següents:

- Persones amb disminució física, psíquica o sensorial o amb malalties mentals que tinguin possibilitats d'inserció en el món laboral.
- Persones destinatàries de la renda garantida de ciutadania.
- Persones que no puguin accedir a la renda garantida de ciutadania perquè no compleixen els requisits establerts per l'article 7.1 de la Llei 14/2017, de 20 de juliol, de la renda garantida de ciutadania.
- Joves més grans de setze anys i menys de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.
- Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.
- Interns de centres penitenciaris la situació dels quals els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones exrecluses.
- Persones que no puguin accedir a la renda garantida de ciutadania, però que es trobin, segons el parer dels serveis socials competents, en situació de risc d'exclusió.
- Aturats de llarga durada més grans de quaranta-cinc anys. La creació d'oportunitats d'ocupació per als col·lectius esmentats pot acreditar-se mitjançant la presentació de contractes de treball, tallers d'ocupació, plans formatius i programes de seguiment tutorial, entre altres mitjans.
- Persones que disposin del certificat d'exclusió social.

B. Ofertes anormals

En un contracte on existeixi l'obligació de subrogar al personal, es pot incloure un criteri d'oferta anormal o desproporcionada, de manera que es consideri en tot cas una oferta desproporcionada o anormal aquella en què el preu sigui inferior a l'import dels costos salarials mínims pel personal subrogat; sens perjudici que l'òrgan de contractació, en qualsevol contracte, pot apreciar temeritat si considera que l'oferta és molt baixa i sospita que no cobreix els costos salarials del personal que executarà el contracte.

- a) Es considera un paràmetre objectiu per a apreciar que les proposicions no poden ser complertes, com a conseqüència de la inclusió de valors anormals o desproporcionats, la indicació d'un

preu inferior als costos salarials mínims per categoria professional, segons el conveni laboral vigent

- C. Verificació i control d'execució dels contractes relatius al material informàtic, mobiliari o material d'oficina
- a) Comprovació dels compromisos que les empreses licitadores han de subscriure com a part de l'oferta que presenten.
 - b) Elaboració d'un qüestionari de seguiment.
 - c) Anàlisi del qüestionari per tal que es pugui avaluar les respostes del qüestionari de seguiment, com a part del mateix procés de gestió del contracte.
 - d) Inspeccions: en algun moment tots els proveïdors i les proveïdores poden ser sotmesos a una inspecció de les seves instal·lacions.
 - e) Determinar els incompliments de les clàusules socialment responsables, com a falta molt greu o determinar que segons el servei o adquisició del producte sigui causa de resolució del contracte.

16. METODOLOGIA D'ELABORACIÓ, D'IMPLANTACIÓ, D'AVUACIÓ I DE REVISIÓ

A. Metodologia d'elaboració

L'elaboració de la Guia de Contractació pública social de l'Ajuntament de Lleida té com a punt inicial el document- base elaborat pel Servei de Contractació.

Aquest document serà lliurat a la Presidència de la Comissió per a la Contractació responsable per tal que sigui tramés a tots els seus membres.

El Servei de Contractació també posarà a disposició dels integrants de la Comissió els corresponents dossiers de documentació que continguin: la normativa aplicable en matèria contractual a les administracions públiques, altres models de guies de contractació, articles d'experts, etc. S'establirà el procediment electrònic adient perquè puguin tenir accés còmode i àgil a aquesta documentació.

La Comissió decidirà el tràmit i el procediment que consideri més adequat pel debat del document. El Servei de contractació destinarà una persona per donar suport administratiu a la Comissió i per recollir les conclusions, suggeriments, aportacions, etc. en un document final.

El document de proposta que resulti dels debats i conclusions de la Comissió haurà de ser informat pels serveis jurídics del departament i per la Secretaria General i Intervenció.

Informat el document podrà ser sotmès a aprovació per l'òrgan competent de la Paeria. En aquest sentit, cal tenir en consideració que els documents qualificats com a "Guia" no estan categoritzats jurídicament en la normativa de règim local; no es poden considerar normes reglamentàries en tant que únicament estableixen pautes d'actuació i tenen un elevat component orientatiu (no imperatiu). Això faria que, en un primer anàlisi, la competència per a la seva aprovació hauria de correspondre a l'Alcaldia, en aplicació de les previsions de l'article 21.1.s) de la LRBRL. Malgrat aquesta atribució formal, no es pot descartar que la Guia pugui també ser aprovada pel Plenari, en tant que afecta a totes les contractacions que faci la Paeria (incloses les que són de competència plenària). Ambdues interpretacions serien raonables.

B. Metodologia d'implantació

En primer lloc, caldria fer la necessària difusió (interna i externa) del document. Interna en tant que totes les unitats gestores de l'Ajuntament es veuran directament implicades. Externa, en tant que afectarà de manera immediata tant als possibles licitadors en processos contractuals municipals com a les persones o entitats que puguin ser beneficiàries directes o indirectes de les

accions socials, mediambientals, etc. que siguin implementades.

La programació anual que ha d'elaborar el Servei de Contractació contindrà un llistat dels contractes (en vigor i previstos) que puguin ser objecte de reserva de conformitat amb allò revist en la D.A. quarta de la LCSP. Aquesta relació, una vegada validada o aprovada, serà feta pública i comunicada a les entitats representatives dels centres objecte de reserva.

Les Instruccions de Contractació de la Paeria inclouran el document – fitxa que reculli, en totes les contractacions, l'avaluació que en relació a l'aplicació de clàusules socials faci cada unitat gestora de l'Ajuntament. Tindrà un format que permeti que les unitats gestores s'hagin de pronunciar en cada cas sobre l'aplicabilitat (o no) de cadascun dels epígrafs del clausulat social de la Guia i facilitin els paràmetres per la fixació de les clàusules més adients en relació amb els objectius previstos.

En funció de la experiència i de l'aplicació d'aquest clausulat, el Servei de Contractació avaluarà la procedència d'incorporar alguna o algunes clàusules de manera permanent en el grup o grups de contractes en que la seva aplicació sigui avaluada com a adient.

Les unitats gestores podran designar un responsable de seguiment del compliment del clausulat social d'un o diversos contractes. Si no es designa cap responsable, serà la unitat gestora qui haurà d'elaborar un informe que permeti avaluar la conveniència i els resultats de les clàusules socials incorporades als contractes que gestionen.

C. Metodologia d'avaluació

L'aplicació de la Guia de Contractació pública social de l'Ajuntament de Lleida haurà de ser sotmesa a una avaluació doble: de compliment i de resultats.

Es òrgans competents de la Paeria hauran de fixar la metodologia d'avaluació interna.

L'avaluació externa s'efectuarà per la Comissió o òrgan que tingui en cada moment atribuïdes aquestes funcions. Caldrà garantir que en aquest òrgan hi participin les entitats, organitzacions, etc. representatives dels sectors implicats en tot el procés de la contractació en allò que afecti al clausulat social, especialment en tant que poden fer una avaluació real dels resultats obtinguts en cadascun dels sectors afectats.

D. Metodologia de revisió

L'actualització de la Guia de Contractació Pública Social a l'Ajuntament de Lleida s'actualitzarà quan es donin les següents situacions:

1. Quan es produeixi una modificació del marc legal.
2. Anualment, fent una revisió en funció de l'avaluació del procés i de les aportacions que es puguin fer per part de serveis municipals, els grups municipals i les entitats.
3. Quan circumstàncies excepcionals aconsellin la revisió.

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida